

20/190

వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ జూలై నెల 4-వ తేది సోమవారము } No. 80
నంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనందనపుర ఆషాఢమాస శుద్ధ పంచమి. } సంచిక ౮౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే జేలకునేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల కారదోలును,
పోట్లతోగొట్టును, జెబుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దరదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
శక
249, ఫోరీబోడు, ఫోర్టు, బాంబాయి.

ఏలాటి నష్ట కష్టములులేక లాభకారయైన దుకాణమందే

మీ లావాదేవి యుండవలెను!

(4)

అట్లు చేయగోరినచో తప్పక ఈ దిగువ వివాసమునకే రండు

సవరం బంగారుకు, సీమవెండికి పూచీ నివ్వబడును. లేని వగలు సకాలమునకు తయారుచేసి యివ్వబడును. మీకెట్టి కష్టము నుండదు. బీదలు,
తంతివిలాసము } ధనవంతులను వ్యత్యాసము మాకులేదు. ప్రజలందరికిని సౌకర్యము కలిగించుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము. } తెలిఫోను
"ఉమ్మిడియాన్" } ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగరవర్తకులు 25, చై నాబాబురోడ్డు, మద్రాసు. } నెం. "2802"

ప్రకటన

గొప్ప తగ్గింపురేట్లు! డైలు 1-కి 4 వైసలు!! రైలురేట్లుకు సమానము!!

శ్రీ సీతారామాంజనేయ మోటారుసర్వీసు
తాడేపల్లిగూడెం

S. R. A. M. Bus Service
Tadapalligudem.

ఈ సర్వీసువారు 27 కుంది మార్చినతగిన వెలగలిగిన ఇటాలియన్ ఫోయట్ బస్సులను రు 50000 లను 2 రుగ్గుట్టి నడిపించెదరు.

ప్రజలకు లాభకరమైన ఏర్పాటు సమకూర్చు నుద్దేశించి కన్సెప్ట్ టిక్కెట్లు ప్రతిప్రయాణికుడును, వారి కుటుంబసభ్యులుగా సంవత్సరం పాడుకును,
అనగా మార్చి 31-వ తేది 1928 సం॥ వరకును మెంబరుగా చేరి ఉపయోగించుటకు ఇవ్వబడును.

(A) ఏ, ఫాగము మెంబరు టిక్కెట్టు సాలు 1 కి రు 10-0-0. అట్టి టిక్కెట్టుకొని మెంబరుగా చేరువారికి, సంవత్సరములోపల రైలుప్రయాణము మాబస్సులలో ప్రయాణము
చేయువారికి మైలు 1-కి మొదటితరగతికి 0-0-7 దమ్మిడిలు, రెండవతరగతికి మైలు 1 కి 0-0-4 దమ్మిడిలు చొ॥ చార్జీ వసూలుచేయబడును.

(B) బీ, ఫాగము కన్సెప్ట్ టిక్కెట్టు సాలు 1 కి రు 5-0-0 లు. అట్టి టిక్కెట్టుకొని మెంబరుగా చేరువారికి, మైలు 1 కి మొదటితరగతికి 0-0-9 దమ్మిడిలు, రెండవ
తరగతికి 0-0-6½ చొ॥ చార్జీ వసూలుచేయబడును.

A or. B. ఏ, లేక. కీ, కన్సెప్ట్ టిక్కెట్టుకొనువారి కుటుంబమునకు లేక నాల్గవన, కన్సెప్ట్ టిక్కెట్టు అధికారముతో,
మొదటితరగతికి 9 దమ్మిడిలు, రెండవతరగతికి 0-0-7 దమ్మిడిలు చొ॥ చార్జీ వసూలు చేయబడును.

టిక్కెట్టు 1927 సం॥ జూలై నెల 1 వ తారీఖు మొదలు యీ దినవ నడుపారించినచోట్ల మా కంపెనీవారు నియమించిన ఏజెంట్లు లేక మాకంపెనీ నాల్గవన అమ్మబడును.

తాడేపల్లిగూడెం మా పాడ ఆఫీసులోను, గణపవరం, భీమవరం, ఉండి, వీరవావరం, పాలకొల్లు, అత్తిలి, మాడుకేర, ఆనెలు, అమలాపురం, ఏలూరు-లోను అమ్మబడును.

ప్రతిరోజు మా కారులలో ఆంగ్లప్రతిక, హిందూప్రతికలు మా మెంబర్లకుమట్టుకు నమ్మబడును.

N. B మెంబర్లు కానివారికి మామూలుగా మైలు 1 కి 0-1-0 చొ॥ మొదటితరగతికి 0-1-6 చొ॥ ఎనూలుచేయబడును. టిక్కెట్టు ముందు మెంబర్లకు యిచ్చిన తరువాతను
చొ॥ టిక్కు మెంబర్లు కానివారి కివ్వబడును. వివాచాది యితరసమయములందు మెంబర్లు ముందుగా తెలిపిన పింకొలదిను మైలు 1 కి రు 1-0-0 చొ॥ చార్జీ చేసి సప్లయిచేయబడును
మా రైలస్ మైలు స్థలములో కోరువారికి సప్లయిచేయబడును. ఇట్లు విన్నవించు : ధేయుడు.

కే॥ లింగస్వామి, ప్రొప్రయిటరు.

తెండ్రు నోటిను

1. తిరుమల దేవస్థానమునకు నూతనముగా తయారుచేయించిన కొయ్యకల్పవృక్షవాహనమునకు వెండిరేకులతో కవరుచేయుట యెప్పిమేటు వుజ్జయింపు మొత్తం రూ. లు 22000 గల పనికి 1927 సం॥రం ఆగష్టు నెల తే 1ది సోమవారం సాయం కాలం 5 ఘంటలకులోగా నీట్లు తెండ్రు యీ కింద కనినవారివల్ల పుచ్చుకోబడును

2. తెండ్రు తిరుపతిలోవుండు తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవాలయం శ్రీ విచారణకర్తలవారికి పంపుతూ “కల్పవృక్షవాహనమునకు వెండిరేకులు తాచడంపనికి తెండ్రు” అని తెండ్రు కవరుమీద వ్రాయవలసినది

3. శ్రీతెండ్రుతో ధరావత్తు రూ. లు 100 చూపాయలుగాగాని నోట్లుగాగాని పంపుకోవలసినది. తెండ్రులపై తీర్మానపుతరువు అయినపిమ్మట మంజూరు కాని తెండ్రుదార్లయొక్క వైకం వాపస్సుయివ్వబడును. పంపుచెప్పిన డిపాజిట్టుమొత్తం తిరుపతి దేవాలయం సబ్ కలెక్టరీతోగాని లేక పోస్టుద్వారా యిక్సూరుడుగాగాని పంపుకోవచ్చును.

4. కారణములను తెలుపకనే తెండ్రును త్రోసి వేయుటకు శ్రీ విచారణకర్తలవారికి అధికారం కలదు.

5. మంజూరు అయిన తెండ్రుదారుడు 12 అణాలు ప్లాంపు కాకితముతో పని ప్రముఖంగా నెరవేర్చుటకు అచ్చుపారములో కనిన నిబంధనలకు వొప్పుకొని తెండ్రుల మంజూరు పుతరువును తమకు చేరినవకవారంలోగా అగ్రిమెంటు వ్రాసి యివ్వవలసింది. అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చిన వకవారంలోగా పనిని ఆరంభించవలసినది.

6. యీకాంట్రాక్టును యితరులకు లోగుత్తుకు యివ్వకూడదు.

7. అయినద ప్యాసాలో కనినప్రకారం నెరవేర్చుటకు తప్పినంతట తెండ్రుదారుని జవాబు దారిపై మరుయేలం వేయడమేగాక డిపాజిట్టు మొత్తము జమపెట్టుకోబడును.

8. నడరు పనికి వెండిరేకులు వేయించడమున్నూ కొన్ని భాగములలో బంగారుమలాం చేయించడమున్నూ కలిగివున్నది. వెండిపనులకు కావలసిన వెండిన్ని మలాంపనులకు కావలసిన అపరంజి బంగారున్నా దేవస్థానంనుండి సప్లయిచేయబడును. యీక్రింద కనిన పనులకు తెండ్రుదారుడు కోరుకేట్లను విశదముగా దెలుపవలసింది.

1. వెండి రేకులతో సాధా సత్కాపనులకు ఛేదారం సహా 24 తులములు గల కేరు 1 కి తెండ్రుదారుని రేటు.

2. వెండి రేకులతో విశేష పోగరపనులకు అనగా ఆకులు పుష్పములు ఫలములు పక్షులు బొమ్మలు వైకవచములు వగైరా 24 తులములు గల కేరు 1 కి ఛేదారం సహా రేటు.

దేవాలయం నుండి యివ్వబడు అపరంజి బంగారుతో మలాంచేయుటకు కావలసిన మలాంరేకులు తయారుచేయడం, ఛేదారం సహా వరహా వకటికి రేటు.

బంగారు మలాంరేకులతో టేపు వరుసలు మలాంచాయను ప్రపయోగపరచిన మలాంరేకులకు వకవక వకటికి రేటు.

దేశోద్ధారక ఆంధ్ర భాషానిలయము

కుక్కునూరు (నిజాం)

ఈ సంవత్సరమున శ్రీయుత నాదెళ్ల పురమోక్షముకవి గారు, యోగి టి వి నారాయణరావుగారు, శ్రీయుత బుక్కపట్టాము రామానుజయ్యగారు ఉచితముగ తమగ్రంథముల నిండులకరింపజేసిరి నిలయరంధ్రమునుండి ఆనందగ్రంథముల నొసంగుచు నిలయపెడ గాడాభిమానమును వెల్లడించుచున్నట్టియు విద్యార్థిపత్రికా సంపాదకులు నగు శ్రీయుత వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు ఈ సంవత్సరమున 20 గ్రంథముల నంపి తమ విద్యార్థి పత్రికాసహాయముకూడ యొసంగి మా ప్రయత్నముల యొడ మిగుల సానుభూతిని జూపుచున్నారు బొంబాయి తెలుగు సమాచార పత్రికాధిపతులు తమయుగాదిసంచిక నొసంగి యున్నారు పత్రికాధిపతులచే నూతనముగ సభిగ్రామోపాధ్యుడు దక్షిణాంధ్రపత్రిక, కవిరత్న, బ్రహ్మభారతి, సమదర్శి, ఆయుర్యపత్రిక, విద్యార్థి, వైష్ణవసారాంశ, ప్రాథమికవిద్య విద్యజ్ఞాన దీపిక రంగూన్ ఆంధ్రపత్రిక ఉచితముగ నొసంగబడినవి వీరల క్షౌర్య మా కృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుచున్నాము. వీరల సహాయప్రోత్సాహములచే యీ సంస్థానాంధ్రోద్యమము నూతనవికాసమును గాంచగలదని యాసించుచున్నారము కొమర పాలెం వెంకటరమణ అండు కొవారు శ్రీయుత అయినారపు సుందరరామయ్యగారి గ్రంథముల నన్నిటిని చాల తక్కువవెల కిప్పించియున్నారు. గ్రంథకర్తలు పత్రికాధిపతులెల్లరు సోదరాంధ్రుల యభివృద్ధికి తోడ్పడుచుండెదరు గాక.

కొ. వెం. రా. ల. నా. శర్మ, కార్యదర్శి

యీపని తిరుపతిలో జరుపవలసినది. యీ కాంట్రాక్టుకు సంబంధించిన యితర కక్షాడిమీలు వగైరాలు తిరుపతి దేవస్థానం కచ్చేరీలో తెలుసుకొనవచ్చును.

తిరుమల తిరుపతి పగరా దేవస్థానముల ఆఫీసు, తిరుపతి శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీ విచారణకర్త తే 27-6-27 డి.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

నల్లమందు అమృతముల్ల పరిశోధన

నాగపుర నగరమున నల్లమందువాడుక ఆభివృద్ధియొనెందులకు కారణముల నారయుటకును, అవాడుకను తగ్గించుటకు ఉపాయములు తెలుపుటకునుయెట్లత్ ప్రోవిస్సెన్ గవర్నమెంటు యీమధ్య నొక కమిటీని నియమించెను. ఈ చెన్నరాజధానిలో సముద్రతీరపు పట్టణములలో కాకినాడ-నల్లమందు వాడుకలో కాకపోయినప్పటికిని, నల్లమందు అమృతములో ఆగ్రసానము వహించుచున్నందున నెట్లత్ ప్రోవిస్సెన్లో చేసినప్రకారముగా ఒక కమిటీని పెట్టవలసినదని తూర్పుగోదావరి జిల్లాసంఘము గవర్నమెంటును కోరియుండెను

తుల్యభాగ డ్రాయిను

గోదావరి తూర్పు డెల్టాలోని పెద్దమరుగుకాలువలలో తుల్యభాగ ఒకటి అది కాకినాడ కోరంగిమధ్య ఒక ఉప్పుకాల్వ వగుండా సముద్రమున కలియును. తుల్యభాగ ముఖద్వారము పూర్తిగా దిబ్బవేసికొని పోవుటచేత దానిని ఉచితస్థితియందు పెట్టుటకు చేయబడిన ప్రయత్నములు నిష్ఫలములయ్యెను అందువల్ల దానిని కోంగనదిలోనొక వరల్గుటకు ప్రపోజల్ను చేయబడినది కాకినాడ సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరు పరిశీలనలెచెల్లెను బట్టి యీప్రపోజల్లు జయము గాంచదను అపనమ్మకముతో నూపరిం టెండింగు ఎంజినీరు రెండు నిర్ణీతపథములందు స్పీల్ దినమున సరిగా నీటిమట్టములు చూచి, వరదవచ్చినప్పుడు నీటి మట్టము లెంత ఎక్కువెయ్యుండునో వాటిని కనుగొనుటకు దాను పరిశీలించి, ఆ వివరము లన్నిటిని తనకు పంపించవలసినదని సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరును తిరుగ పంపాయిషీ కోరెను. కోరంగి నది లోకూడ వరదమట్టముల గుర్తించుటకు గాజెన్ యేర్పాటుచేయబడినది ఇదివరకు కొలతలు తీసికొన్నతరువాత చెప్పదగినంత వరదలు లేనికారణమున యీసంవత్సరమున వరదకాలమున శరీరీకంపబడును సోపట్టి యంతకు తేలికవిషయమేమిట ఇంక కొంతకాలమువరకు తూర్పు డెల్టాలో పంటలకు వరదబెట్టులు తప్పవు. తూర్పుయొక్క కష్టము బాధ యధాప్రకారమునకు లోప ముండదు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా వార్తలు

జిల్లా మహాజనసభ

జిల్లా ఆఖరువారములోగాని ఆగస్టు మొదటివారములోగాని యీ సభను జరుపుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. నిజదవోలు తాలూకావారు యీసభను పిలుచుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి.

కాంగ్రెసు పని

ఇంతవరకు యింకను మొదలగు చురుకుగా చేర్చుచుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నట్లు కన్పిస్తుంది. జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు యీనెలలో జిల్లాలో పర్యటనమొనర్చి యీ ఏర్పాట్లు గావించుటకు ఏర్పాట్లుచేయుదురని తెలియపర్చుచున్నది.

ఖద్దరు అభివృద్ధి

ఇదివరలో యీ జిల్లాలో 18 ఖద్దరు నిలయములు పనిచేయుచున్నవి. ఇవిగాక పాలకొల్లులో శ్రీమత పెన్నెత్తి బాపిరాజుగారు (యదివరలో ఖిమవరం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు. యిప్పుడు వరసాపురం తాలూకాబోర్డు సభ్యులు) నొక ఖద్దరు వస్త్రాలయమును స్థాపించిరి. ఈ వస్త్రాలయమును అభివృద్ధిపరచు బాధ్యత వరసాపురం తాలూకావారులపై యున్నది. శ్రీ బాపిరాజుగారు స్వంత ధనముతో యీ ఖాదీ వస్త్రాలయమును జరుపుటకు తయారై ప్రకటనచేయుచు.

తాడేపల్లిగూడెంలో కూడ నొకదానిని స్థాపించుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవని తెలియపర్చుచున్నది.

స్థానిక సంఘములు

జిల్లా పార్టీ మంత్రులు ఏన్నికలలో జయమొందిన ఆ భ్యర్థులను నామినేషనులలో వదిలివేయుట తటస్థించినది. అట్టివారిని యీసభ్యులైతఁ పక్షమువారు మరల బోర్డుల పునర్నిర్మాణములో నామినేషను చేయుట కొంతవరకు ధైర్యము ఆపవలసివచ్చినట్లు కనబడుచున్నది.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా బోర్డులో అన్యాయముగను అకాన్స్టిట్యూషను జరిగిన జిల్లామంత్రులు శ్రీ శిరిగి నేడి నుబ్బారాయణుడుగారి అధ్యక్షుని ఏన్నికను ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిరి.

జిల్లాబోర్డుమీరిందవిద్య

హిందీభాషను నూర్తూక పెనలులో 'ఫి' గ్రూపులో చేర్చుకొన వచ్చునని ప్రభుత్వమువారు ఆర్డరును పంపిరి. ఈ జిల్లాబోర్డు నూర్తూకను వచ్చియుండును మహాత్మాగాంధీ గారియొక్క హిందీభాషా ఆశయము వృద్ధిబోందుచున్నదనియు హిందీభాష అగత్యమును ప్రభుత్వమువారును గుర్తించిరి ఇందువల్లనే తెలియుచున్నది. ఈజిల్లా బోర్డులో యంతవరకు 3 హెన్రూక్లై గలవు యందు హిందీభాషను నేర్పుటకు జిల్లాబోర్డు తగు శ్రద్ధను తీసికొని జాతీయసభాతీర్థానమును ప్రజాభిప్రాయములను ఆచరణలోనికి తప్పక తెచ్చునని ఆశయము. పాఠశాలలోని ప్రధానోపాధ్యాయులును జిల్లాబోర్డువారును యీభాషయొక్క అగత్యమును గూర్చి ప్రభోధముచేసి విద్యార్థులు ఎక్కువగా యీభాషనే అభ్యసించుటకు కృషిచేయుదురు గాక.

నెల్లూరుజిల్లా బోర్డువారివలెనే రాట్న నేతపరిశ్రమను గూడ ఆచరణలోనికి తెచ్చెదరు గాక!

(స్వరీయవితేఖరి)

Accountancy.

London Diploma Courses in Acc 6 by Post. Apply Prospectus. C. C. Education 3691 P. O. Junnar 5, (POONA)

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించి 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు రూ.1-0-0 వై ప్రతి ప్రశ్నకు రూ.0-0-0. వి.సి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకొనుటకు తెలుపవలెను. 1278 హనుమాన్ జ్యోతిమాలయము, తిరువల్లి.

ఆయుర్వేదాపథ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్తావము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 2046) దాక్టరు శ్రీహరి కృష్ణమూర్తిగారి, బెజవాడ.

ఇంగ్లండు రషియా సంఘర్షణము

భారతదేశమునకు కలుగు నష్టము

జర్మనీదాసు మెహతాగారి అభిప్రాయము

ఇంగ్లండునకు సోవియటు ప్రభుత్వమువారికి సంఘర్షణ మేర్పడుటచే భారతదేశమునకు కలుగు నష్టముగరించి ఒక పత్రికాప్రతినిధి ఇంగ్లండునందున్న భారతకానసభ్యులగు జర్మనీదాసు మెహతాగారిని ప్రశ్నింప, వారీక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

రషియాకును ఇంగ్లండునకు సంఘర్షణ మేర్పడుటచే భారతదేశమునకు కొన్నిచిక్కుల తేర్పడగలవు. భారతదేశమున నైనిక ఖర్చులు ప్రతిసంవత్సరము అధికమగుచున్నది. విదేశీయులు భారతదేశముపై దాడి పెడలేదరేమో యని ప్రభుత్వమువారు యుద్ధకాలమునందువలె గొప్ప సేనలను భారతదేశమున పోషించుచున్నారు. 1924 సంవత్సరముననుండి వాజిస్థానమున కొట్టకొలది ధనము వ్యయపరచుట కిదియే కారణము చెప్పబడుచున్నది. ఇప్పుడు రషియాలో విభేదము ఏర్పడుటచే భారతదేశపు నైనిక ఖర్చుల నింకను అధికమయేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి చక్కని అవకాశ మేర్పడును. (ఫీ. వెన్)

23 ఏండ్ల యువకుని ఆత్మహత్య

ప్రపంచబంధములనుండి విముక్తుడగుటకే

బొంబాయి జూలై 2:— ఏయుద్దేశములేకుండ ఆత్మహత్య గా విచారణ నొకయువకుని విషయము తెలియవచ్చినది. యం.డి. మాడాగూర్జి గారు విల్సన్ కళాశాల విద్యార్థి 23 ఏండ్ల యువకుడు నల్లమందు తిని రెండు తరములు కారోవరుకు, స్నేహితులకు వ్రాసి మరణించెను.

స్నేహితులకు వ్రాసినయు తర మందిట్లున్నది: "నేను మీకు గలిగించిన కలవరమునకును శ్రమకును తుమింపవలెను. ఇంతలోందరగను అకస్మాత్తుగను ఖండితముగను మర్యాద పీనముగను ఏల ఆత్మహత్య గావింతుననెని యడుగుదురు. కాని ముందోకప్పుడు మీరు తృప్తులగునట్లు సమాధానమిచ్చెదను."

కాకొనరుకు వ్రాసినదానిలో నేను నల్లమందుతిని ఇట్లు నిశ్చయించుటకు గారణము నేను మోసపదేహవిముక్తుడనగుటయని వ్రాసెను

ఆత్మహత్యయని పంచాయితీ తీర్మానించెను. (ఆ. వె.)

తుమ్మపూడి.

జూన్ 30 వతేదీని తుమ్మపూడిగ్రామం పోస్టల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు విచ్చేసి జూలై 1 తేదీని బ్రాంచిపోస్టు ఆఫీసు తెరచి యున్నారు ఈ తేదీనే శ్రీ సీతారామ భక్తసంఘ ఆఫీసువద్ద యువకులెరు కూడి టిప్పాట్టి చేసుకొనిరి. తదుపరి పుస్తక భండారము నెలకొల్పుటకై ఒక బిల్డింగు కట్టించు నిమిత్తము చందాలు వసూలుచేయవలయునని తీర్మానించుకొనిరి. తుమ్మపూడిలో ఎక్కువవిద్యార్థిభాగము విద్యార్థులు నుండియు తగిన పరనాలయభవనము నిర్మించలేకుండిరి గ్రామస్థుల సహాయము యువకులు కొర దలంచుట చాల శుభశాచకము. ఇందులకై గ్రామస్థులెరు గ్రామసొమ్మును ఇచ్చి పరనాలయ భవనమును త్వరలో నెలకొల్పిప్రయత్నింజప్రార్థించుచున్నాను.

సంజీవరాయణం

నాటకసంబంధ వస్తువులు

మా వద్ద నాటకసంబంధమైన నీనులు డ్రస్సులు టోపీలు, ముఖమునకు వేయు పువ్వులు ఆలె నగ్గనముగా దొరకును. క్యూట్ లాగు కావలయు వాడు 1/2 అణా తగ్గల బిళ్ల పంపింప క్యూట్ లాగు పంపబడును.

K. NATHAMUNI & Sons,
No. 167, China Bazaar Road, Madras.

తిరుకు విశ్వవిద్యాలయము

పట్టప్రదాన మహోత్సవము

పూనా, జూలై 1:— తిరుకు విశ్వవిద్యాలయపు పట్టప్రదాన మహోత్సవము చేపడినది. విశ్వవిద్యాలయపు వైసు చాన్సలరు సి. వి. వైద్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. 14 ప్రతిష్ఠాపనలు విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరియున్నవి. మొత్తముమీద 1200 మంది విద్యార్థులు శిక్షణందు చున్నారు. డాక్టరు మాంజిగారు పట్టభద్రులకు హిత మొసగుచు విద్యార్థుల ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుచు దేశగౌరవమును సంరక్షించుచుండ వలయుననియు, మోక్ష సంపాదనాభిలాష యే విద్యకు ఆవర్యముగ నుండవలయుననియు చెప్పిరి.

(ఫీ. వెన్.)

రిసాలా వర్తమాను కేసు

జూలై 5 వ తేదీన విచారణ

సిన్ధూ జూలై 2:— పంజాబు ప్రభుత్వము జిల్లాస్వాయాధికారినుండి హైకోర్టునకు మార్చువలసినదని కోరిన రిజాలా వర్తమానుకేసు సందర్భమున కోర్టుమార్పులసినదను ధర్మాస్తు లాహోరు ప్రధాన న్యాయమూర్తి విచారించి ముద్దాయికి 5 వ తేదీలోపుగ ఏల దానిని హైకోర్టుకు మార్చరాదో తెలుపు కొనవలసినదని నోటీసు జారీచేసెను. ఆక్టింగు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఈ ధర్మాస్తును జూలై 15 వ తేదీన విచారించు నని తెలియుచున్నది. (ఆ. వె.)

బందిపోట్లను పట్టినందులకు

బహుమతి

గ్రామస్థులకు సంఘత్సరపుభూమి పన్ను

రద్దుచేయుట

లాహోరు, జూలై 2—రావల్పిండి జిల్లాలోని నాదాకమల్ గ్రామస్థులు కాహూలా ఇవారా ఆర్డరు సాయుధులైన బందిపోట్లు సాహర్నజాగారి యింట ప్రవేశించి స్త్రీజనమును హింసించి నగానాణెము దోచుచుండ ధైర్యముతో వారిపైబడి ఇరువురను పట్టుకొని నందులకు ఆగ్రామస్థులకు 1927 సంవత్సరపు భూమిపన్ను రెవినును నిచ్చిరి. నలుగురు మహమ్మదీయ గ్రామస్థులకు ఆరయెకరము చొప్పున నిచ్చిరి జిల్లాబోర్డు ప్రత్యేక సమావేశమందు డిప్టీ కమిషనరు వీటిని ప్రకటింపగా కమిషనరు బహుమతుల పంచి యిచ్చెను. (ఆ. వె.)

పోలీసువానిపై తిరుగుబడుట

లాహోరు జూలై 2— ఇదివరలో పోలీసువానిపై తిరుగుబడినందులకు విచారింపబడుచున్న ముగ్గురుమహమ్మదీయ ముద్దాయిలు జైలులునుండి కోర్టునకు గొనిపోవుచుండ తిరిగి పోలీసువాని నెదిరించి కొట్టిరి. గొలుసులనుపట్టుకొనినపోలీసువారిని లాగివేసిరి. తదుపరి గోడలపై మోడుకొనయత్నించిరి. పోలీసులకేలిడి గోడలపై తలలు బ్రదలుకొట్టుకొనకుండ చేసిరి ముగ్గురైనను 333 ను ఇరువురుపై మాత్రము 332 కూడను ప్రయోగింపబడెను. (ఆ. వె.)

భట్ట & కో.—నీర పోయిన శిర్యమును గట్టిపరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వచ్ఛమయగాని మూత్రముతోగాని శిర్యము సలితముగనున్న యెడల తక్షణం నిలిపవేయును. ముసలితనమున్న సభ్యునికత్యమును తొలగించి యౌవన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు శక్తి సంతాన వంతులగుజేయును. ఉత్తరములు, రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ. 1. 2-0-0. వి. సి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశాలము,
159-1127 శ్రీ బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

ఫార్వర్డు పత్రిక దేశబంధుత్వసంచిక

నాయకుల సందేశములు

(ప్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా, జూన్ 30:—ఫార్వర్డు పత్రిక కేపటిదినము ప్రకటించు దేశబంధుత్వ సంచికలో మహాత్మా గాంధీ, లాన్సు డేరీ, పి. థెన్నరు, బ్రాక్స్, ఆర్థరు పాస్చి మొదలగు నాయకులు తమ సందేశములను తెలిపెదరు.

మహాత్మాజీ

“దేశబంధుత్వజేసిన త్యాగమునకును స్వరాజ్యమునకును మన మర్హులమని జాతీయనిర్మాణము వల్ల మనము చేసినవనిని జాంత జాడవలెను. ఖాదీకంటె మంచిపనియింకొకటి కనబడు ఎరకు అదియే ప్రస్తుత మందరికిని సర్వసమ్మతమైన నిర్మాణ విషయముగా కనబడుచున్నది. ఖద్దరును ధరించుటయు నూలునడుపుటయు మనము న్యాయతగా యెంచి మన ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరములని తలంతుమేని దేశమాతకు మనము పుత్రుల మనిపించుకొనజాలము” అని గాంధీమహాత్ముడు తెలుపుచున్నాడు.

లాన్సు డేరీగారు

జార్జి లాన్సు డేరీగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—“బ్రిటీషు ప్రజలును భారతదేశ ప్రజలును సామ్రాజ్య కాంక్షయను బంధనలచేగాక సహకారపు బంధనలచే కట్టువడి బ్రిటీషు ఇండియన్ కామన్వెల్త్ స్థాపితమై అందుగల సర్వజనులను సమానమైన హక్కులనుభవించుచుండెడికొకాను నేను చూడగోరుచున్నాను. అప్పుడుగదా సామ్రాజ్య కాంక్ష అంతరింప గలదు.”

థెన్నరు బ్రాక్స్

పి. థెన్నరు బ్రాక్స్ గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—1929 సంవత్సరము పరిమించు చుండుటచేత మాత్రసరాజ్యాంగ విధానముగూర్చి హిందూదేశములోని వివిధ పక్షములవారికిని బ్రిటిషునాయకులవారి స్నేహితులకును ఒక విధమైన యొడంబడిక యుండుట విశిష్టము. సుభాష్ చంద్రబోసు విడుదల చేయబడినందుకు మనము విక్రీలీ సంతసించు చున్నాము. తరువాత ఎకా రాజకీయ ధైర్యవంతుడు విడుదలచేయబడుటచేగాక బెంగాలు ఆర్మీ సెన్సు మొదలగు నిర్బంధకాపదులు తొలగిపోవలసియు మన మెదురు చూచుచున్నాము. హైందవ ప్రజలు రాజకీయముగా తమ స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుకొను లక్ష్యముగా ఆర్థిక సాంఘిక స్వాతంత్ర్యమునుగూడ సంపాదించుకొనవలెననియు కాంగ్రెసువారును అధారముచేయబడిన అంతర్జాతీయ సాంఘిక నిర్మాణమును గావించుకొనుటలో విశేషప్రజలలో విశ్వసయ్యుడవలసియు ఆశించుచున్నాము.

ఆర్థరు పాస్చి

“మీరు బాంబేయులు మీ పరిశ్రమ లభిస్తున్న గాంధీయు అంతర్జాతీయముగా కాంతిని సెలవెట్టుటయినా ఆధారపడియున్నది. అన్ని దేశములలోను ప్రభుత్వమువారు తెచ్చునట్టి యుద్ధములను, తమకేమైనా సమస్యను సంబంధించకపోయినను తెలియకపోయినను ముందటినుండి తుదివరకు బాధపడవలసినది పని వారికే ప్రభుత్వమువారు తెలివితెచ్చుకొని యుద్ధములు తెలివితెప్పవలసియు క్రూరములనియు నిష్ప్రయోజనములనియు నిర్ణయించువరకు మీరు తాళజాలరు. దానితో తన కేమాత్రమును సంబంధములేదని ప్రతివ్యక్తియు నిర్ధారణజేసుకొనవలెను. గ్రేటుబ్రిటనునందు 120,000 ప్రజలు యుద్ధమునకు పోయియున్నందున నిర్ధారణజేసుకొనవలెను హిందూదేశములోనందు పనివారిగుడ వారికే అనుసరింపగలగాక” అని ఆర్థరు పాస్చిగారు వ్రాయుచున్నారు.

నాథోజి సాంవత్సరికోత్సవము

కరాచి, జూలై 1:—సానికాంగ్రెసు సంఘమువారు దాదాభాయి నాథోజిగారి సాంవత్సరికోత్సవము నేటిదినము జరిపిరి. ఈసందర్భమున జరిగిన పౌరసభయందు స్వామి సర్వదేవుగా రుపన్యసించుచు విద్యావంతులే నిజమగు జాతీయతాభావమును గ్రహింపజాలవన్నా రనియు స్వరాజ్యముకొరకు వ్యక్తిసంఘాలాభములను పొందింపవలెననియు జాతీయతయనియు ఈసందర్భమునే నాథోజిగారు తనజీవితమున ప్రకటించినయియున్నది. (ప్రీ ప్రెస్)

(నెంట్రల్ న్యూస్)

బాలురకు సైనికశిక్ష గట్టిపాఠశాల

కేంటన్ న్యూపోర్టు మార్కెట్టు ట్రయినింగు స్కూలువారు మేరీరాకుమార్తెకు స్వాగత మొసగుట. ఈపాఠశాలయందు బాలురకు సైనికశిక్ష గట్టిపడుచున్నది.

విశ్వభారతి విశ్వవిద్యాలయము

నైజాముగారు తూర్పుములు విరాళ మొసగుట

హైదరాబాదు, జూలై 2:—నైజాముగారు విశ్వభారతి విశ్వవిద్యాలయమునకు భూరూప్యములు విరాళ మొసగిరి. విరాళమునకు కృతజ్ఞత తెలుపుచు ఇస్లామువిజ్ఞానము అభివృద్ధిపరచుట కీమొత్తము వ్యయపరుపబడునని రిపోర్టుడు నైజాముగారికి వ్రాసిరి. (అ. ప్రెస్)

బరోడా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు

బరోడా, జూలై 1:—మొహరంపండుగ సందర్భమున బరోడాజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—బహిరంగ పిక్కులందెవ్వరును మధ్యాహ్నం 2 అంశములకంటె ఎక్కువగా నువ్వుట్టి బాటీలను తీసుకొనిపోగూడదు. 5 మందికంటె యెక్కువమంది యొకచోట చేరుట అక్రమమనియెంచబడును. గుమ్మములు 4 అడుగుల పొడగు 4 అడుగుల వెడల్పుకంటె ఉండగూడదు. పీర్స్ కడపటిదినమున 12 గంటలనుండి 6 గంటలలోగా స్నానమాడింపవలెను. చివరకందరు ను కాలముగా నుండవలెననియు అనవసరమైన వర్షము దీసికొనుట కవకాశమియగూడదనియు ప్రకటన తెలుపుచున్నది. (అ. ప్రెస్)

కలకత్తా రథోత్సవము

కలకత్తా, జూలై 1:—క్రిందటి సాంవత్సరము మాడీ పూరు, చిట్టూరు మొదలగుచోట్ల అల్లరి జరిగినగానియినా రథోత్సవము కాలముగా జరిగిపోయెను. 3 రథములును 500 మంది మనుష్యులు ఊరేగింపు ప్రార్థనలసమయముకాదు గావున బాబాలు వాయిం చు కొనుచు 5 మ సీ దులు దాటి పోయెను. పోలీసు కమిషనరు సర్ చార్లెస్ గార్బుగారు కాలి నడకను ముందు దారిలేయించుండిరి. వెంట పోలీసువారు అత్యధురై వచ్చుచుండిరి. గవర్నరుగారి బాడిగాడ్ గూడ వెంటనుండెను. మొత్తముమీద ఊరేలో అచ్చటచ్చట రెండువందల చోట్లరథములు బయలుదేరెను. కాని యింతవరకును అల్లరు లేచుటను జరుగలేదు.

అహమ్మదాబాదులో గూడ రథోత్సవము కాలముగా జరిగిపోయెను. (ప్రీ ప్రెస్)

పాబ్నా, జూలై 1:—మూర్తిలు మజీరుద్దానుఖాను పాటి బుల్లగాడ్లు హిందువులపై ద్వేషము ముడుగునట్టి ప్రచారము గావించుచున్నారని తలుపురు మహమ్మదీయ పెద్దమనుష్యులు కోర్టువారికి తెలిపిరి. (అ. ప్రెస్)

లాహోరు, జూలై 1:—50 మేల రూపాయ లభసా రించినందులకు విచారింపబడుచున్న అలహాబాదు బాంకు ప్లట్ కి, కాషియరు నేడు 7 ఏండ్ల కఠినపరిశ్రమను, 500 రుల జాల్మనాయు విధింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్)

రాయలు కమిషను

కాంగ్రెసునాయకు లేల మానము

వహించి యున్నారు

అలహాబాదు, జూలై 1:—సంస్కరణముల రాయలు కమిషను నిర్మాణము విషయమై ఏర్పడిన వివాదమునందు కాంగ్రెసు నాయకులు ఎట్టికోక్యము పుచ్చుకొనక ఎట్టి అభిప్రాయము తెలుపకుండుట విపరీతముగనెన్నుది. తీవ్రపత్రిక ఒకసంపాదకీయ వ్యాసమును ప్రకటించినది. (ప్రీ ప్రెస్)

రథయాత్ర

జిల్లా న్యాయాధికారి ఏర్పాట్లు

అలహాబాదు, జూలై 1:—ముందు జాగ్రత్తగా జిల్లా న్యాయాధికారి హిందువుల రథయాత్ర సందర్భమున కట్టుబాట్లు గావించెను. న్యాయాధికారులును పోలీసు ఉద్యోగులును పలువురు ప్రత్యేకముగ నుంపబిరి. ఊరేగింపులు చేయవారిని పిలిచి నిబంధనలు వ్యక్తపరచిరి. (అ. ప్రెస్)

అలహాబాదు, జూలై 1:—బెంగాలు నిర్బంధితులను ఇరువురను బెంగాలుప్రభుత్వము ఫటీగరు తెయిలునకు పంపిరి. (అ. ప్రెస్)

పాబ్నా, జూలై 1:—దారి కమలాపుర బండిపోటు ముద్దాయిలకందరకు 7 ఏండ్లనుండి 5 ఏండ్లవరకు కిక్కిలు విధింపబడినవి. (ప్రీ ప్రెస్)

డిక్కా, జూలై 1:—నేటిదినము ఉదయము ఒకవా యువిమానము ఈనగరమునకు వచ్చెను. నేటిదినం ఉదయం 6-30 గంటలకు విమానము కలకత్తానుండి బయలుదేరెను. ఈ నగరమునకు వాయువిమానము వచ్చుట కిదియే మొదటి పర్యా యము. (అ. ప్రెస్)

మైసూరు, జూన్ 30:—మైసూరు పత్రికా రచయితులు సంఘమువారు సమావేశమై కర్నాటక పత్రికాధిపతియగు డి. వి. గుండప్పగారిని మైసూరు కాసనస్వయంగ నియమించి నందులకు మహారాజాగారికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు తీర్మానము గావించిరి. (అ. ప్రెస్)

వైద్యకళాశాల ధనాసహాయము-సోదాలు

కలకత్తా, జూలై 1:—ముగ్గురునుస్తాలు ఇరువురు నాకర్లు అలెక్సుచేయటంతో సరిపాక వైద్యకళాశాలధనాసహాయరసందర్భమున పూర్వము హైద్రాబాదురాజాసన్య మఖిల్లాలు సర్కారుగారి ఇంట్లసోదాచేసిరి మేజరు లెనగ్జిగారు నిన్నటి నుండి కళాశాలను చూచుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

దక్షిణ హిందూ దేశ ఖద్దరు ప్రదర్శనము

అందు పాల్గొని తోడ్పడుచున్నవారు

బి. శంకరుగారు

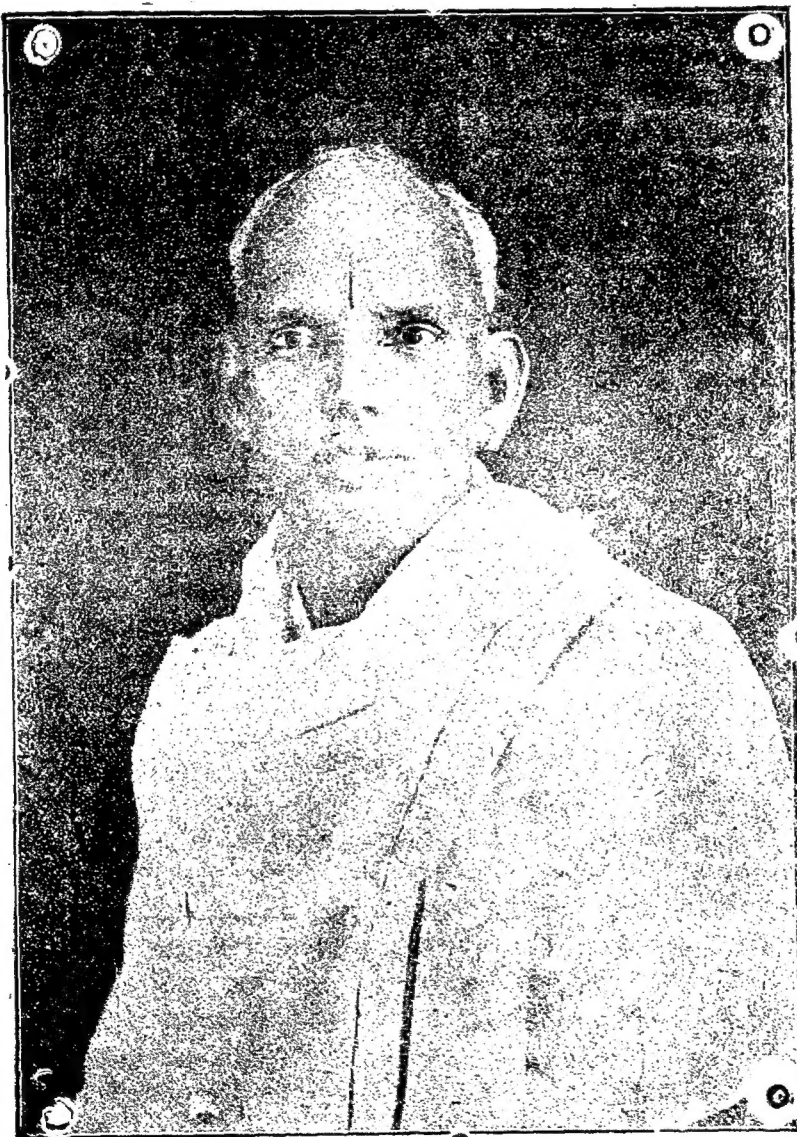
న. శంకరుగారు, గాంధీ మహాత్ములు

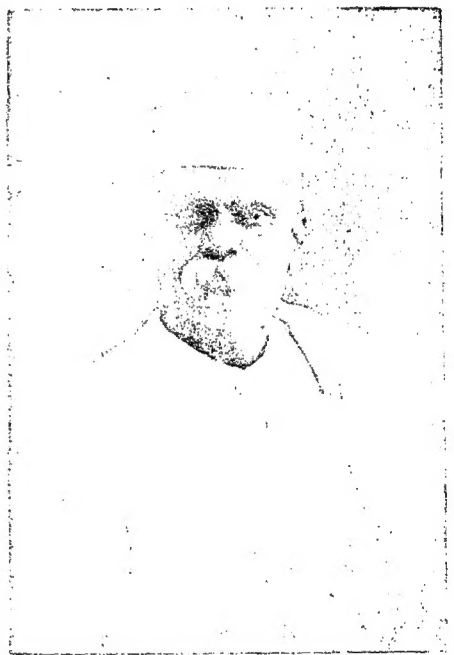
బి. శంకరుగారు, గాంధీ మహాత్ములు

పండిత
గుడసమోహన మాళవ్యగారు

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారు

గంగాధర దేశపాండిగారు

త్రైయుత నడింపల్లి

సబ్బరాజుగారు

తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు
సభ్యుడుగా ఎన్నికొనబడిరి

అమలాపురం, జూలై 4:- జూలై 2న జరిగిన జరిగిన
రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డుసభలో గొప్పరైతులను కాంట్రా
కుపాపి నాయకులున అను నడింపల్లి సబ్బరాజుగారు తూర్పు
గోదావరి జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నికొనబడిరి. ఏకీ 12
ఓట్లువచ్చెను. ప్రతిపక్షి మాలాగారికి 8 ఓట్లువచ్చెను.

తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీయుత వారిస నాసన్న
పుల్లి సత్యనారాయణగారు జిల్లావిద్యాసంఘమున సభ్యులుగా
ఎన్నికొనబడిరి. (ప్రగతియవిశేషి తంతవార)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ

పట్టభద్రులు

ఇండియన్ సివిలు సర్వీసు: రీక్షను తగరా?

నంద్యాల, జూలై 2:- ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో
కృతార్థులైన పట్టభద్రులను ఇండియన్ సివిలు సర్వీసు ప్రవేశ
పరీక్షకు రానీయరని మొన్నటి ఫోరు. వెంట జాప్తి గెజటులో
ప్రకటించబడినది. బాల్యాధి కుందు యీ విశ్వవిద్యాలయ
పట్టభద్రులకిదియొక గొప్పకష్టము. నేను చెప్పినదిత ప్రైవేటు
నా సందేశమును తీర్పుబయో లేకున్న ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ
పట్టభద్రులకును ఆట్టి యోగ్యత గలిగియుండుకై వెంటనే తమ
చర్య దీసుకొనుయొకై కు చూ స్సెల రు ను త ది త ర
సంబంధమును చేతువలసియున్నది. (ప్రగతియవిశేషి తంతవార)

టూలిఫ్ బోర్డు

పిల్లంక, జూలై 2:- జూలై 4 న తేదీన హోంసే
పరు మాన్యుఫ్యాక్చరు కంపెనీ ప్రతినిధి డబ్ల్యు. య్. బాట్టి
గారి సాక్ష్యమును తీసికొందురు. పత్రికల కుపయోగించు కాగితములపై
తమలపై దిగుతున్న పన్ను స్థగియాయమై సాక్ష్యముడురురు.
(ఆ. ప్రె)

నైజాముగారి విరాళము

హైదరాబాదు, జూలై 2:- నైజాముగారు లక్ష్మీ
గావళికాలకు వదివేలరూపులు విరాళ మొసంగెను నా
ద్యాయతసంస్థాపకు మరీదే డు సహాయ మిచ్చుట కంగీ
కరించిరి. (ఆ. ప్రె)

బెంగుళూరు ఖాదీ ప్రదర్శనము

గాంధీమహాత్ముడు మరల కార్యరంగములోనికి దిగుట

జూలై 3-వ తేదీన గాంధీమహాత్ముడు దక్షిణభారతీయ ఖాదీ ప్రదర్శనపు ప్రారంభమహాత్మ్యమును జరిపిరి. మహాత్ముడు పర్యవేక్షించుచుండ ఈ ఛాయాపటము గ్రహింపబడెను. ఇందు మహారాజుగారి కార్యదర్శి సర్ ఛార్లెసు టాడ్ హంటరుగారు, దివాను మీర్జా యస్మాయిలుగారు, పండిత మాళవ్యాగారు, మైసూరు ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రముఖులు నున్నారు.

దక్షిణభారతీయ ఖాదీ ప్రదర్శనము

గాంధీమహాత్ముడు బెంగుళూరులో ప్రారంభించుట

సర్ ఛార్లెసు టాడ్ హంటరు, మీర్జా యస్మాయిలు (మైసూరు దివాను)గారు మున్నగు సంస్థానాధికారులు వెక్కుమంది వచ్చిరి

సభకు వేలకొలదిమంది ప్రేక్షకులు వచ్చిరి

సన్న (3 తేదీ ఆదివారము) ఉదయమున బెంగుళూరు లో జాతీయోత్సవ పాఠశాలలో గాంధీమహాత్ముడు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించెను. తాత్కాలికముగా వేయబడిన శివీరా (డెరా) లో నీయంత్యనను జరిగినది. బెంగుళూరు మైసూరు నగరములనుండియు సమీప గ్రామములనుండియు వేలకొలదిగా ప్రజలు వచ్చియుండిరి. చాలమంది నారీమణులు మైసూరుసంస్థానోన్నతోద్యోగులు ను గూడ వచ్చియుండిరి. దివాను మీర్జా యస్మాయిలు, మహారాజావారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శి సర్ ఛార్లెసు టాడ్ హంటరు విద్యాశాఖ యిన స్టేట్ గజెటరులు, సహకారసంఘముల (కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీసు) కార్యదర్శిగారు మున్నగు అధికారులును ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులును గూడవచ్చిరి.

సరిగా ఉదయమున 8 గంటలకు కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. జాతీయపాఠశాలలోని బాలరును వాణీలిసవిద్యాలయములోని బాలికలను మొదలు జాతీయగీతములను పాడిరి. పిమ్మట గంగాధరరావు దేశపాండ్యాగారు కన్నడమున మహాత్ముని ప్రవర్తనమును ప్రారంభింపవలెనని మహాత్ముని కోరిరి. "మహాత్ముడి నగరమున నివుడుండుట మన భాగ్యవిశేషమునకు నేటికే సిద్ధమైనది. దీనివలన మనకు తెలియకుండనే మనకు గొప్పలాభము గలిగియున్నది మైసూరు రాష్ట్రమునకు ప్రజలకు ఖద్దరుపట్టు నూతనోత్సాహము కలుగుటకు మహాత్ముని రాకయే ముఖ్యకారణము మైసూరు దొంతనమువారును ముఖ్యముగా పరిశ్రామికశాఖాదేర్భరుగారును శ్రీకృష్ణచంద్రులకుండ తోడ్పడుచున్నారు." అని గంగాధరరావుగారు నడిపిరి.

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

మిత్రులారా! మన సుప్రసిద్ధ నాయకులకు పూజనీయ పండిత మదనమోహన మలవ్యగారుగూడ యీ సమయమున నిచటనుండుట తిట్టనీయదగినది. వాకు చాలసంతోషము కలిగియున్నది. హిందూ సాంప్రదాయమునే నేను సరియైనవాడనుటకు మలవ్యగారు వచ్చియున్నపుడు యేభలో నైనను ప్రాధాన్యమును పోషించుట వాకు చాల సంకోచముగా నుండు

ను. నేను మధ్య ప్రయత్నమును మాత్రమేకమునకు మరలవచ్చి వప్పటినుండియు మలవ్యగారిని అగ్రసోదరునిగా భావించుచున్నాను. కాని నా కర్తవ్యమున దీనిని భావించుటచే నా సంకోచము కొంతవరకు తొలగుట కవకాశము కలిగినది.

నాకు బబ్బుచేసిన పిమ్మట మరల నేను బహిరంగ సభలో నుపన్యసించుట కనుమతింపబడుట కిదియే ప్రథమ సమయమునకు చేసిన మైసూరు రాష్ట్రమున నడుగుపెట్టినది మొదలు నాపట్ల శ్రీమహారాజగారును ప్రజలును మాపుమన్న ఆత్మభక్తిమన గౌరవమునకు నాకు చేయుచున్న ఆదరాదును నేను వారికి నా కృతజ్ఞతను తెలుపగోరెదను. మీరు నాకెట్టి లోటును కలుగకుండ సర్వమును సమూహపు మందులచే నాకు వ్యాధిగూడ సహ్యమేమైనది. మీరు ఖద్దరు నిధికి ధనమొసంగుట నలచు ఖద్దరుపట్టులకు కట్టటవలన నాకు త్వరలోనే ఆరోగ్యము కలుగ గలవని నామిత్రులు ప్రకటించిన నా వ్యాధి నొక ఆధారముగా గొని మీరు ఖద్దరుపై నభిమానమును కలిగింపజూచినందులకు మాత్రము నేను చింతించుచున్నాను నాకుత్సర్గలో ఆరోగ్యము కలుగునకు కారణమును బట్టి మీరు ఖద్దరుపట్టు నభిమానమును మాపుట నా కిష్టములేదు. నా కొరకే ఖద్దరు కట్టవలెనని నా రుచిల చేయవలసిన గూడ నేను విన్నవించుచున్నాను. నాకు ఖద్దరుపై నధికమైన నమ్మకముండినను మీరు దానిపై నభిమానము కలుగక పోయినయెడలను, ఆరికముగా దానివలన మనదేశమునకు లాభము కలుగునని మీరు తోచకపోయినయెడలను నానమ్మకము వట్టి పిచ్చినమ్మకమనియు మీరు భావించెదను ఇటువంటి గొప్పఉద్వేగములను ఆవలంబింపవలసిన వచ్చినపుడు వ్యక్తులపట్లగల ప్రేమగౌరవము మున్నగువానినిబట్టి ఆవలంబింప గూడదు అందువలన చాల యిబ్బందులు కలుగును. నాతలత్కిల కోరికలను నా అపరాధములను యితరులు బలపరచక పోవుచున్నాను. కారణమువలన నేనేను ధిత్తస్వరూపును గోత్రోయి వ్యాధిగ్రస్తుడనుగా నుండవలసినగతి నాకు కలిగినేనినే నింకను డెట్టి పిచ్చిగా లోచనలనుచేయుచు దేశమునకు హానికలుగ జేయుతుండునటుల వ్యాధిగ్రస్తుడనై పడియుండటయే చాలమందిది.

ఇప్పుడు యే ప్రదర్శనమును ప్రారంభించునట్టి మంచి అవకాశమునకు నేను పాత్రుడనైతి నో అట్టి ప్రదర్శనములే శ్రేష్ఠములగు ప్రకటనలగును. ఖద్దరు అనగా నేమి? ఇదివరకు దాని వలనకలిగిన లాభమేమి? మున్నగు విషయములను సాకల్యముగా ప్రజల కెరిగించుటకు వీలగునట్లుగా నేయుం ప్రదర్శన విధానముతయును చాల జాగ్రత్తతో నేర్పరుపబడెను. ఆపనుల నన్నిటినిమీరు స్వయముగానే చూడగలుగుదురు. అటుల చూచినపిమ్మట మీరు దానిపై నమ్మకము కలిగినపక్షమున నటులమీకు నమ్మకము కలిగినను దాని ననుసరింపబడు కవసరముర ధైర్యము మీకు కలుగనినో అట్టి మనోదౌర్బల్యమును గెలుపుటకు మీరు నాపైనగల ప్రేమమీరుధైర్యమునుబడయదగును. మన దేశముందు కోట్లకొలది ప్రజలకు చేయుటకు పని దొరుకుటలేదు. అందువలన వారికి యేరోజుదను గూడ పూర్తిగా నావారము లభించుటలేదు. తమమరవసరువెల్లడించుటకు వారికి నోరలేదని అట్టివారి పక్షమున స్వయం నియోజిత ప్రతినిధిగా నేనిపుడు మీయెదుట నిలిచియున్నాను. వారికి వరిద్ర నారాయణులని కీ|| శే|| దేశబంధు దానుగారు కెట్టినపేగు చాల యొప్పియున్నది. మీరు ఖద్దరు నిధికి ఒక కానీ యిచ్చినను లేక ఒక గజము ఖద్దరుగడ్డకు కొనినను అందు వలన కలుగు లాభముతయును పూర్తిగా యీదరిద్ర నారాయణులకే ముట్టుచున్నది. మీరిటుల చేయుటకు వలె కోట్లకొలదిగా నున్న యీనిరు శ్రేష్ఠత పట్ల మీరువారికిలాభకరమును సానుభూతిని చూపినవారగుచున్నారు.

ఖద్దరునుగూర్చిన ప్రకటనపత్రములు గ్రంథములు మున్నగువానిని ఖద్దరుపరిశ్రమవలన కలిగిన ఫలితములనుగూడ మీరి ప్రదర్శనమునందిపుడు చూడగలుగుదురు. ఎస్. వి. పుంటంజే కరుగారును ఎస్. ఎస్. వరదాచారిగారును కలిసి నూలునడుకుటనుగూర్చి వ్రాసినబహుమాన వ్యాసమునందు వెనుక మనదేశమునందు ప్రజలందరిచేతను జరుపబడుచుండిన తంతుకరణశ్రమ యెటులనశించినదో మీకు తెలియగలదు. అపుడుమన భౌతమున గృహపరిశ్రమలన్నిటిలోను దేశీయులందరిచేతను జరుపబడుచుండినది యిదియొక్కటియే యెరుండును. ఇప్పుడు దానిని మరల పునరుజ్జీవింపచేయుటకుగల అవకాశమును గూడను వ్యాసమున వివరింపబడెను. మనదేశమున సాలుకు నాలుగునెలలపాటైన చేయుట కెట్టిపనియునులేనివారు కోట్లకొలదిగానున్నారు. వారుయిండ్లలోనుండియే చేయదగినగృహపరిశ్రమ నూలునడుకుట యొక్కటే. గ్రామపునర్నిర్మాణమునుగూర్చి సభాసముతోనే పలువురు పలువిధముల సూచనలను చేసియున్నారు. అవియున్నియును తామును బొంగరమునుగూడ లేనివిగానేయున్నవి. ఆవిచాల ఆకర్షకముగను పేరాలతో కూడినవిగాను యున్నవిగాని అనుష్ఠానయోగ్యములుగాలేవు. అవియేవియును యిపుడుప్రస్తుతములే! పోవుటయేగాక యీ పునఃసంకల్పమునందలి ప్రజలజీవితకాలములోను ననుష్ఠానమునకు రాజాలనిగూడ నేను చెప్పసాహసించుచున్నాను. రాట్టయు లటులగాక దేశమునందంతటను చుసేపుడులులేకుండ మందగమరముననే యైనను వ్యాపింపుడునే యున్నవి. 1920 మొదలు ఖద్దరు పునరుజ్జీవింప ప్రయత్నము సాగుచున్నది. 1920 లో వీధులలో నెవటచూచినను ఖద్దరుట్లోపిలవారే పామ్ముగా కనబడుచుండినమాట నిజమేగాని అవశ్యరమున ఒకలక్షరూపాయల విలువగల ఖద్దరు మాత్రమే తయారుచేయబడెను. భారత తంతుకారక సంఘమువారిపుడు చాలజాగ్రత్తగా లెక్కలను తయారుచేయుచున్నారు. వానినిబట్టి ఒక్క 1926 లోనే దేశమునందంతటను 28 లక్షలరూపాయల వెలగల ఖద్దరు తయారైనదనియును 28 లక్షలరూపాయల వెలగల ఖద్దరు విక్రయింపబడెననియును స్పష్టముగా తెలియగలదు. భారత తంతుకారక సంఘమువారు 18 లక్షలరూపాయలు పెట్టుబడిపెట్టిరి. 1926 లో 50 వేల గుండునూలువడికిరి. అంతకు పూర్వము యీ 50వేలగుండుకిని శివనాధార మేమి యునులేనదనే యుండును. వాగు నూలునడుకు వారంభించినపిమ్మట వారి నేర్పును వారు పనిచేసిన కాలమునుబట్టి రోజుకు కండాలులకు వింపకుండును. ఒక కానికి (మాకు దమ్మిడియ) తగ్గకుండుకు పరిలోని తారతమ్యమునుబట్టి వారు గడిపగలుగుచుండురి. ఇంతకుముందే ఆదాయమునకు గూడ ఆశపడి 50 వేలగుండు (స్త్రీలు నూలునడుకుటకు సిద్ధపడుటవలననే తంతుకరణము అనుష్ఠానసాధ్యము కాదనియు ఆరికముగా లాభకరము కాదనియును ఆశ్చర్యమవారికి సమాధానము లభించుచున్నది. చాలమంది స్త్రీలు యేకులను తెచ్చుకొనుటకు నాలుగుమైళ్ళుమూరము గడచిపోయి రావలసియుండును. నూలునడుకుటకుచాలమంది పూనుకొనుటవలన దానికి సంబంధించిన యితరపనులుగూడ చాల యేర్పడి మరి

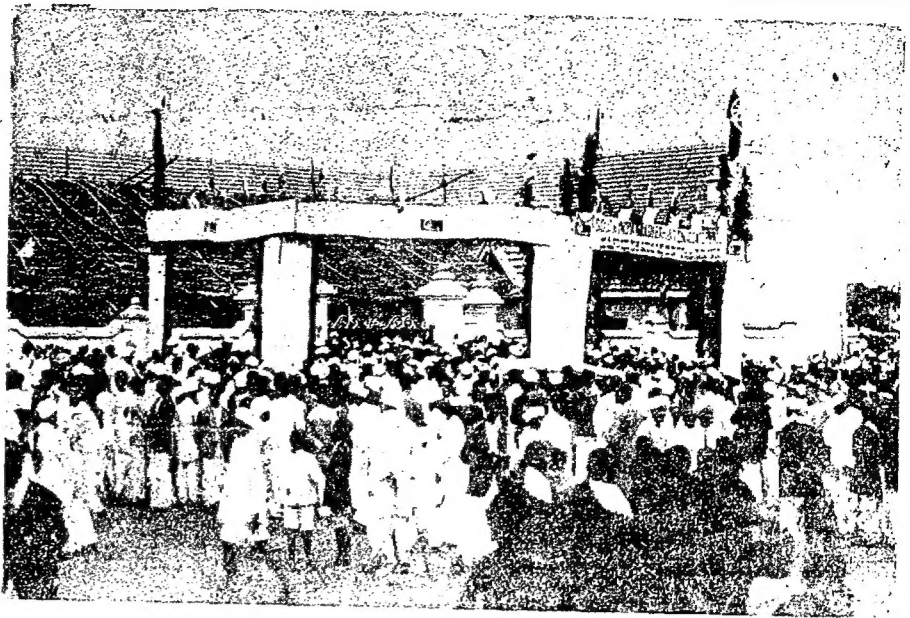
పెక్కుమందికి జీవనాధారము కలిగించుచున్నది. బట్టలకేయి, బట్టలనుతుకుట, రంగులువేయుట అందులనందట యేకులచేయుట మున్నగుపనులను చేయువారికి గూడ మరల జీవనాధార మేర్పడినది. పదిమంది క్రొత్తగా నూలువడక వాడంబించినచో యేకులు చేయువాని కొకనికిని బట్టలు నేయువాని కొకనికిని క్రొత్తగా జీవనాధారము లభించు చుండును. ఏకులను చేయు వారికిని నేత నేయువారికిని కొజుకు నాలుగణాలు మొదలు 1-4-0 వరకును ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఈరీతిగా విద్యాభివృద్ధి కలవడవగినవారు స్త్రీలును పురుషులును జేయమందికి తక్కువలేకుండ 15000 గ్రామములలో నేవచేయుచున్నారు. వారికి నెలకు 10 రూపాయలు మొదలు 150 రూపాయల వరకును ఆదాయము లభించు చున్నది. ఈయువకులును యువతులును అవలంబించిన యాబాతీయనేవ చాల గౌరవకరమైన వృత్తి యున్నది. హిందువులలో బ్రాహ్మణ తుత్రియ వైశ్య శూద్రులనబడు నాలుగువర్ణములవారును అంత్యము లనబడువారును మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు పార్శీ సిక్కులు మున్నగు చకలమతిములవారును గూడ యారీతిగా నూలువడుతుట మున్నగుపనులను చేసి జీవించుగలుగుచున్నారు. జీతముగాని శ్రావ్యముగాని కొరకుండ సంపూర్ణమును దేశభక్తితో ఖద్దరు విషయమున దేశసేవ చేయువారుగూడ మరి పెక్కుమంది కలరు. వంగరాష్ట్రమున ఆచార్య ప్రభులచంద్రరాయ గారి శిష్యులలో విఖ్యాతులగు బాబు పతీశచంద్రదాసు గుప్త బాబు ప్రభులచంద్రఘోషగారిటులే పార్వత్యకామెనరించి నేవచేయుచున్నారు. సతీశచంద్రదాసు గారు స్వయముగా కెమికలువర్క్సును యేర్పరచి యుండిరి. ప్రభులచంద్రఘోషగారు దొరతనమువారి టంకశాలలో అసిస్టెంట్ అన్వేయకుగా నుండిరి. వారిద్దరును లాభకరములగు వాస్తవపనులను మానివేసి ఖద్దరునేవను ప్రారంభించిరి. నుప్రసిద్ధులగు న్యాయవాదులును వైద్యులుగూడ చాలమందినటులే తమవృత్తులను వదిలివేసి దేశసేవ చేయుచున్నారు. వారిలో కొందరిని మీరెరిగియున్నారు. ఖద్దరుగూడ చేయదగిన పని యేయని వర్తకులుగూడ క్రమముగా గ్రహింపగలుగుచున్నారు. నవీనకాలమునందలి సహకారోద్యమములో ఖద్దరే శ్రేష్ఠతమమని నేను చెప్పియుండటకు గల కారణమును మీరిప్పుడు గ్రహింపగలిగియుండు రనియే నేను తలచుచున్నాను. ఆరేండ్లలోనే యింతవని జరిగి యుండి వెత్తును భగవంతుడును గ్రహించినచో యిప్పుడు నిర్మాణవ్యయములుగా కనబడుచున్న మన గ్రామములు ఆచికాలములోనే యిట్టి గౌరవయుతములగు పరిశ్రమలతోను పరిక్రమికులతోను నిండియుండ గలవని మన మాహింపవచ్చును.

ఖద్దరు బట్టలు తయారై మీకు లభించు నప్పటికి మొదటి నుండియు జరుగవలసిన పనులన్నియును యీ ప్రదర్శనమునందు మాపించబడును. ప్రతి తెల్చి గింజలుతీయుట, ఏకుట, ఏకులుచేయుట, నూలువడుతుట, నేయుట మున్నగు పనులన్నిటిని యీ కాలలో చేసి మాపించెదరు. వారుపయోగించు పనిముట్లన్నియు చాల సులభమైనవి. వానినిగూడ మీరు చూడవచ్చును. ఆయాంత్రములు చేయగలవనిని యిచ్చునున్న పటముల (చార్టు)లన మీరు తెలుసుకొన గలగుదురు.

ఇప్పుడు ఖద్దరులో మంచి సన్నకములను మంచి అందమైన జరి అంచులుగలవియును బుట్టెదారి పనిచేయబడినవియు గూడ తయారగుచున్నవి. బొంబాయిలో 400 మందియువకులు యీ బుట్టెదారి పనిని చేయుచు కొజుకు 0.5-0.7 అణాలు మొదలు 1-4-0 వరకును ఆర్జింప గలుగుచున్నారు. బొంబాయి రాష్ట్రీయ స్త్రీ సభవారు కట్టుబాటుతో యీ పరిశ్రమను పొగించుచున్నారు. ఈ స్త్రీ సభలో భారతపితామహుడా చాభాయి నాకోటి గారిమును మరాఠ్డు, విఖ్యాతమగు చెటిటు కుటుంబమునకుచేరిన సోమరీమణి మున్నగు గొప్ప కుటుంబములవారు పెక్కుమంది కలరు. ఈ ప్రదర్శనమునందు విలువగల యీ గొప్పరకము ఖద్దరు బట్టలుగూడ ప్రదర్శింపబడుచున్నవి. ఈసభలోనున్న సనఖంతులును సౌందర్యప్రియులు నగువారు వానిని కొనవచ్చును.

బాబూ మధుసూదన దాసుగారు కటకములోను ప్రసిద్ధ న్యాయవాదిగానుండిరి. ఉత్తేశ్ దేశము దారిద్ర్యమునందు మునిగియుండుటచే న్యవసాయముతోపాటు మరియొక చేతిపనిగూడ అత్యవసరమని ఆయన గ్రహింపగలిగెను.

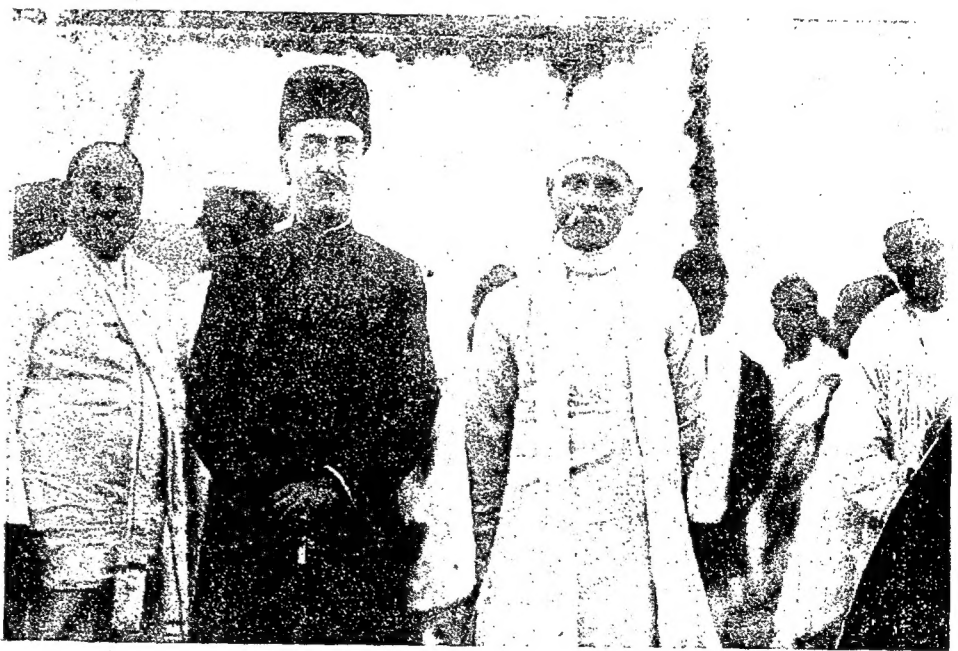
చాల ప్రశంసనీయుగా సిద్ధపరుపబడిన యీ ప్రదర్శనమును మీరు చూడ గోరుమందిగా నేను నాకబురులతో మీకిక టెటిఅభ్యంతరమును కలిగింతుట ఛాయముకాదు. గ్రామపరిశ్రమలో ఖద్దరే ముఖ్యతమమ అన్వేషిణి. దీనిని మామటలన గ్రహింపగలుగుదురుగాక.

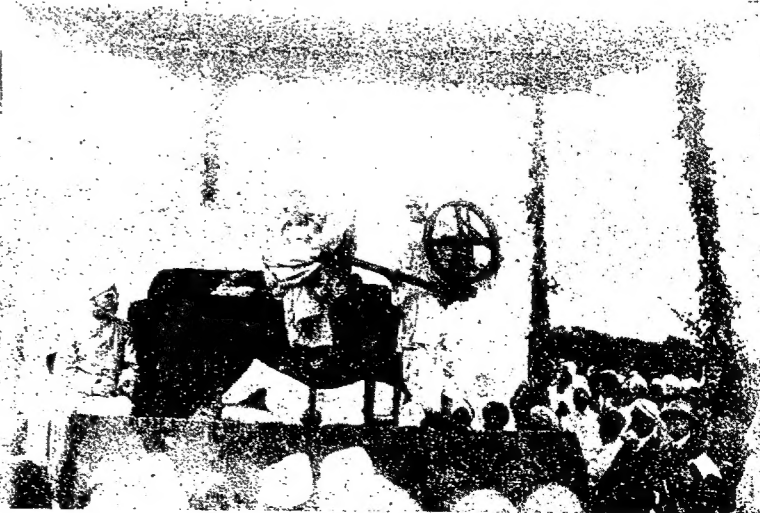
ఖాదీ ప్రదర్శనమునకై సత్వేకముగ అమర్చబడినశాల. ప్రదర్శనమును చూచుటకు 20 వేలమంది ప్రేక్షకులు వచ్చి యుండిరి.

'బెంగుళూరులో జరిగిన అస్పృశ్యతా నివారణ మహాసభ'యందు గాంధీమహాత్ముడు వ్యవస్థించుట.

అస్పృశ్యతా మహాసభయందు పాలు గైకొనుచున్న పండిత మాళవ్యగారు మైసూరు దివాను మీర్జా ఇస్మాయిల్ గారితో ముచ్చటించుచుండుట.

ఖాదీ ప్రదర్శనపు ప్రారంభమహోత్సవము - మహాత్ముడు రాటమువై నూలుతీయ నుండుట

అటుపిమ్మట మూల తీర్మానమును కలవారు గ్రామ మలకుపోయి గ్రామముల రాష్ట్రములను గూర్చి వోధానా గాక, చిక్కినవా రందఱును కనీసము పదిలు బయలు పుచ్చు కొలమును బుద్ధులనే కట్టి ముందుగాక ఇది భగవంతునివేయే గాన మారందగన గూడ దీనిలో చేరవచ్చును భగవంతుడే ప్ర యత్నించును నెరవేర్చును గా క య ని నే నే ప్రా లింపజేసి దీనిని ప్రారంభించువా ను అనివహించుకొనెను

ఈ వ్యాసమును చదువుటకు మొదలు కొద్దిగా మహాత్ము డు ప్రసంగించెను. పిమ్మట శ్రీవాన్ రాజగోపాలాచారిగారు దీని నంతయు చదివెరి.

అటుపిమ్మట మూల హంబా హునేనుగారు ప్రవచనసం ఘము వారికిని గాంధీ వాచాత్మకమునందనులొనివెరి మైసూ రు సంసానమును ప్రభుని నిండుకును కాడు ప్రజాప్రతినిధుల ఆలోచన ప్రకారమే పరిణామముగాను. మహారాజు నిరం తరమును ప్రజల మేలుకొ క్కొగ చుండునుగా మైసూరురాష్ట్ర మున ఖిల్దగతు ర జకీయ సంబంధమేమియును లేదని హుస్సే ను గారు నుడివెరి

అఖిలభారత అస్పృశ్యతా నివారణ మహాసభ

నిన్న 3 తేది ఆదివారమునాడు బెంగళూరులో జరిగినది.

సేమజమువాలలు బహుజాగారి అధ్యక్షతక్రింద టిక్కె నులనుభవనమున సీసభ జరిగినది. పండిత మదనమోహన మాల వ్యాస పర్ రఘుపతి వెంకటరత్నం వాయుడుగారు మున్నగు ప్రముఖులు చాల మంది వచ్చిరి. రావు బహదరు డాక్టరు గారూ రావు గారు స్వాగత మొసంగిరి పిమ్మట పండిత మాలవ్యాగారు అస్పృ శ్యతా నివారణాశ్మకతను నిరూపించుచు దీర్ఘపద్యము నొసరి. పెక్కుతేజస్సులనుండి యీశుచుస్య జాతీయాభి వృద్ధికి నిరోధకముగా నున్నది గాన దీనిని నిర్మూలించుటకు నిరంతరమును తీరమును ప్రచారమును జరుపవలెను. మైసూరు వారిదివరకే చాల అభివృద్ధి కలిగించినందులకు నేను మిమ్ము లను చాల ప్రశంసించుచున్నాను ఈరాష్ట్రమున నివ్నజాతు ల బాలురుకు విద్యావిషయమున అగ్రవర్ణ ముల వారితో పాటు సమాన సౌకర్య ములే చూపబడు చున్నవి. అగ్రవర్ణములవాగు చాలమంది కొన్నియేర్పాటుండి యాకపయమున వికాసభావమును చూపు చుండుట చాల ప్రశంసనీయును అని పండిత మాలవ్యాగారు నుడివెరి అస్పృశ్యతా శాస్త్రసమ్మతము కాదనటకు చాల ప్ర మాణములను గూడ చూపించిరి.

శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామి మరణమునకు సానుభూతి తెలు పుచు నొకతీర్మానమును ఈరాష్ట్రమున శ్రీ మైసూరు వహా రాజావారు నిన్ను జాత్యుద్ధరమునకు చాలపని చెయుచున్నందు లకు శ్రీవారికి కృతజ్ఞతను తెలుపుచు నొకతీర్మానమును హిం దువు లందరును అస్పృశ్యులకు సమానహక్కుల నొసంగవలెనని కోరుచు నొకతీర్మానమును స్థానికాదిసంఘము లన్నిటిగోను నివ్నజాతుల ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు అనుమతి నొసంగవలె నని దొరతరమువారిని కోరుచు మరియొక తీర్మానమును చేయ బడెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి అస్పృశ్యులు

నత్యాగ్రహమునకు గడంగుట

బొంబాయి, జూలై 4 :—కొలాబా జిల్లాలో కొన్ని చినముల్కెంటుల మహాత్ గ్రామమున అస్పృశ్యుల మహాసభ జరి గెను. గ్రామమునందలి చెరువును అస్పృశ్యులుపయోగించుకొన నెచ్చునని మ్యునిసిపాలిటీవారు తీర్మానించెరిగాని గ్రామమునం దలి పూర్వచారపరాయణులు అస్పృశ్యులను చెరువునందకు నీయరైరి. పైకెచ్చు కొంతమంది అస్పృశ్యులను బాధపెట్టిరి. గాంధీ మహాత్ముడమోడ పూర్వచార పరాయణుల దౌర్జన్య మును ఖండించుచు యంగుయిండుగాలో వ్యాసమును ప్రాసరి.

నిన్నటి దినమున బొంబాయిలో అస్పృశ్యులు సమావేశమై తమ హక్కులను నిలువబెట్టుకొనుటకై నత్యాగ్రహమును నడుపవలెనని తీర్మానించెరి. (అ. ప్రె.)

కీ. జే. గంటి క్షీరసింహం
పంతులుగారు, కంకనీయరు
వీరు గత మంగళవారమున బొంబాయిలో
విగత జీవులయిరి

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ జూలై నెల 4-వ తేది సోమవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు	జూలై నెల 1-వ తేది నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు వర్షము
గోపాల్ పూర్	90.5	80.0	...	8.07	+ 1.09
విశాఖపట్నం	89.0	79.1	0.99	11.29	+ 5.98
కాకినాడ	88.8	79.1	...	8.18	+ 2.57
మచిలీపట్నం	94.0	76.5	0.46	5.99	- 0.74
కర్నూలు	91.8	75.8	0.64	6.87	+ 3.84
బళ్లారి	90.2	76.8	0.06	2.86	+ 0.27
అనంతపురం	...	...	...	2.81	+ 0.20
కడప	96.9	80.4	...	4.91	+ 1.58
నెల్లూరు	98.3	79.8	...	2.20	- 0.60
మద్రాసు	97.4	77.8	0.28	4.28	- 1.84
కడపలూరు	97.0	77.5	0.72	4.11	+ 2.14
నేలమ	90.8	72.4	0.29	8.76	+ 5.32
కోయంబూరు	82.5	6.1	...	1.50	+ 0.32
తిరుమనూపల్లి	93.4	78.5	...	2.90	+ 1.25
నాగపట్నం	97.4	81.1	...	0.70	- 0.88
మధుర	92.2	77.8	...	5.08	+ 3.88
పాంబర్	88.5	80.4	...	0.17	+ 0.04
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	- 0.58
తిరువేంగళము	78.4	72.6	0.28	14.98	+ 0.28
కొచ్చిర్	78.8	72.0	2.04	32.04	+ 0.04
కాలికట్టు	80.4	71.7	3.05	39.42	+ 1.19
మంగళూరు	81.8	72.8	5.58	51.83	+ 9.00
బెంగళూరు	82.7	66.0	0.30	3.99	- 0.59
మెర్కాట్	66.8	62.0	2.10	30.73	+ 0.25
కొడైకనాల్	61.5	58.2	0.10	6.58	+ 2.01

సర్కారులు:—విశాఖపట్నములో 0.99" మందిలపై నులో 0.46" వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. గోపాల్ పూరులో తిప్ప ఆర్ద్రత ఎక్కువ కాకినాడలో 6 $\frac{1}{2}$ పగ టినేడిమి. మచిలీపట్నములో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. డిక్టర్:—కర్నూలు బళ్లారిలో చిముకులుపడెను. మే ఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత మామూలుగ నున్నవి. బళ్లారిలో పగటివేడిమి కొంచెము తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపలూరులో 0.72" మద్రాసులో 0.23" వర్షించెను. మేఘములు పట్టుముగ నున్నవి. కడపలూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కేతోష్టస్థితి మామూలుకంటె విపరీతము లేదు.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,
వహాయ నృత్యం, కల్కత్తా.

మదరాసు వార్తలు

మదరాసు కార్యాలయము:—లోగడ వాయిదా వేయబడిన సభ యీ నెల 5 వ తేది సోమవారము 5.15 గంటలకు జరుగును.

రాకపోకలు గాల్గొనరే సీ. పి. రామస్వామిఅయ్యరు గారు ఆదివారము ఉదయము మద్రాసు వచ్చిరి. గాల్గొనరే రాంగనాధమొదలియారుగారు గతరాత్రి ఉదక మండలము వెళ్లిరి. గాల్గొనరే సుబ్బరాయునుగారు నిన్న మద్రాసు వచ్చిరి. నిన్న రాత్రి తిరిగి కాకినాడ వెళ్లిరి.

మద్రాసు అసిస్టెంటు పోలీసు కమిషనరు గారి మరణము:—ఖాకీ సాహెబు జి. సయ్యదు కాశిం సాహెబు గారు (మద్రాసు పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరు) నిన్న మధ్యాహ్నము 4.15యేపట్ల కాలధర్యమునొందిరి. వీరు కొలదికాలము క్రిందటి నుండియు మాత్రకోశవ్యాధివలన బాధపడుచుండిరి. వీరికి 7 గురు పిల్లలు గలరు. వీరుబుధువర్షమునకును వీరిపిల్లలకును తీవ్ర వియోగముకలిగినది. సైనిక సంబంధ గౌరవలాంఛనములతో వీరి ఉత్తరక్రియలు నిన్న జరిగినవి.

వెదకబోయినదొంగ చేజిక్కుట:—బొంబాయి మధ్య పరగణాలు మున్నగుచోట్ల అనేకమోసములకు చేపిడి. ఏ. యస్. ఆచారి అనే మహాదేవు మద్రాసులో శనివారము రాత్రి ప్లవర్ బజారు పోలీసువారిచే పట్టుకొనబడెను. బాక్సును కార్మికసర్కును గుడారము వెదురుట అరెస్టుచేయబడెను. ఇతడు బెంగళూరులో కూడ ఒకమోసము చేసియుండెనట. సర్కును కంపెనీలకొరకై ముందుగా ఆ గూపట్టాములకు వెళ్లి ఏర్పాటు చేయునట్టి ఏజెంటు ననుపేరుతో ఇతడు వ్యవహరించుచున్నాడు. సర్కును అటలకు కంట్రాక్టులనిప్పించెదనని అనేకమందినద్ద పెద్దపెద్ద ఆధ్యాత్మ మొత్తముల నీతడు తిక్కిరిని అపహరించుచుండెను. ఇతడు బెంగళూరునకు తీ. కొవి పోవడెను.

అన్యూమానముచే ఆలసి చంపుట:—నిన్న సాయంకాలము గంగడు అనేవాడు తన భార్యను పట్టుకొని మూడు గంటలకు బ్రాడ్వే చివర వివిలు జేయులు జేయుటకు యెదురుగా కత్తితో పోడిచి చంపెను. ఇటీవల కొన్ని దినముల నుండియు తనభార్య పరపురుషునితో యాభాకాపడియున్నదని షేనికీఅనుమానముగాసిండ్డెను. పదార్థాహ్వా ముతిరిగియుండుతో మాట్లాడుచుండుట యిదిచు చూచెను తనభార్య వధ్యాహ్వా ముతిరి పనిలోనికి పోవుచుండగా రెండు గోడుగలియుచోటనుజే గారు సత్రముగోడునద్ద పట్టకలు భాగ్యవెంటనేపోయి వెనుక నుండి కత్తితో పోడిచెను. పిల్లకాల్లాడకపడిపోవుచుండగా మరొక సారి వీళ్ళు పై పోడిచెను. రక్త ప్రవాహము లగచుండగా వాడు సందుగొందులో దూరి పారిపోవుచుండెను. ఇంతలో నొక బ్రాంబడిడ్డెరు వెంటనే బండిదిగి దారిపోవుచున్న యొకమోటారులోనికి ఎక్కి వానిని వెంటాడికత్తితో కత్తిహడలాగి పట్టుకొనెను. చంపబడినపిల్ల 14 ఏండ్లది. ఇతడు పాపము వివాహమాడి 3 సంవత్సరము లైనది. గంగడు గోడ్డు తుడుచువాడు కేసు విచారణలోనున్నది.

మాసీకంవెనీ పనివాండ్రు సమ్మె

సాత్విక నిరోధము చేసెదరు

సమ్మె ప్రారంభమై నేటికి 12 దినములైనది. సమ్మెదారులు దారికడ్డముగా పరుండి కంపెనీ ఆనరే లబయలుపేయండి. తెల వారుజామ నుండియు సమ్మెగోనుండి వీటివాయి పనిలో చేరబోవువారిని నేరవలనని బ్రహ్మచారిగానుచున్నారు. ఇంజనీరు ను శాంతిభంగకరమైన దేదియును జరుగలేదు. పోలీసువారు బంగరూపులై యున్నారు.

ఆహుదాబాదు, జూలై 1:—మునిసిపలు సరిహద్దులలో మహమ్మదీయులు గోవులను పోలి ఇచ్చుటను నిషేధించుచు మునిసిపలు చట్టమును సమరింపవలయునని ఒక మునిసిపలు సభ్యుడు నోటీసు పంపెను. ఈ ఉపసాదనమును క్రమవిరుద్ధమైనదియు మునిసిపలుచట్టమును సవరించు అధికారము మునిసిపాలిటీవారికి లేదనియు అగ్గ్య త్పాదకు నల్లబాయి పక్షిలుగారు నిర్ణయ మొసగిరి. (అ. ప్రె.)

సర్ రెడ్డి నాయుడుగారి లేఖ

నేను, సర్ మాన్య వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు కోయంబుత్తూరులోని బ్రాహ్మణేశ్వర సహస్రక్షానికి వ్రాసిన బహిరంగ లేఖను, యీ నెల 28-వ తారీఖున ప్రచురింపబడిన ఆంధ్ర దినపత్రికలో చూచితిని. ఈ లేఖను చూచిన వెంటనే నా ఆభిప్రాయములను వ్రాయదలచి విశదపర్చుకొనుచున్నాను. నాకంటె విద్యావంతులను అనుభవనీయులను అగు శ్రీ నాయుడుగారి లేఖను విమర్శించవలసి వచ్చినందులకు చాల చింతిల్చుచున్నాను. కాని తేలికముకొరకై బ్రాహ్మణేశ్వర శ్రేయస్సును ఆభిలషించినవాడ నగుటచేత యీ దిగువ సంగతులు వ్రాయవలసినవైనవి.

కాంగ్రెసులో యేల చేరకూడదు

బ్రాహ్మణేశ్వరులు కాంగ్రెసులో చేరకూడదు అని శ్రీ నాయుడుగారు కొన్ని కారణములు వ్రాసిరి. ఈ వాదములు అసమంజసములు. ఏలనన కాంగ్రెసులో ఆంతర్యాయములు పుట్టినవట. ఈమాట నిజమే. ఈ ఆంతర్యాయములకు కారణము శ్రీ నాయుడుగారు చక్కగా గమనించిన యింతనిరూపామగా వ్రాసియుండరు. కాంగ్రెసు నాయకులలో యెవరైనను స్వలాభ మపేక్షించిగాని, మంత్రిపదవులు మొదలగు గొప్పవేతనముల పుద్బోగముల కాశించిగాని, వారిలో వాదకలహించుటలేకని శ్రీ నాయుడుగారికిగాక దేశమంతటను విడితమే. ఏవో కొన్ని ఆభిప్రాయభేదములు జనించినంతమాత్రమున కాంగ్రెసు నాయకులను కాంగ్రెసును విడనాడవలసినట్లు శ్రీ నాయుడుగారివంటి వారికి వుచితముగాదు. 1928 సంవత్సరములో మంత్రిపదవుల నియామకములో కొన్ని భేదాభిప్రాయములు కలిగినంతమాత్రమున జస్టిస్ పక్షమును నిరసించి యితరపక్షములో చేరిన బ్రాహ్మణేశ్వర నాయకులను యెట్లు ప్రజలు నిందించిరో అట్లే కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులలో గల భేదాభిప్రాయములను గమనించి ఆపక్షములోనుండి వెడలినను ఆపక్ష మవలంబించుట పాడిగాదనినను ప్రజల నిరాదరణకు పాత్రులగుదుము. గృహకల్లోలములను తీర్చుకొనలేని అసమర్థులకు సమస్తమువలె సన్మతించినట్లు మాతృసంస్థయగు కాంగ్రెసును వ్యవహరించుట మనకు అసమర్థుల మనిషియగుచుండును. కాంగ్రెసుయొక్క విధివిధానము మారినను నాయకులు పదవులు స్వీకరించినను దేశముయొక్క లాభము నిమిత్తము యీపనులను చేయుచున్నామని వారు చాటుచున్నారు. అట్లుచేయుచున్నార. కాని మనవారిలో కొందరు ప్రస్తుతపదవులను స్వీకరించి సాంఘిక విద్యమములను పెంచి బ్రాహ్మణేశ్వరశ్రేయస్సును వశపజేసిరి. ప్రజలలో యీ బ్రాహ్మణేశ్వరశ్రేయస్సును అనగా పుద్బోగములకు దిగుదులకు పుద్బోగమునియు సాంఘిక ద్వేషము నకు మూలకందమనియు దేశాభివృద్ధిదాయకమనియు ఆభిప్రాయముకలదు. ప్రజాశయములు భగ్నమైనను తమ శ్రేయస్సునే కోరి ప్రభుత్వమునకు దుష్టసలహాలనిచ్చి తన్మూలమున స్వలాభము పొందు మననాయకులలో కొందరు ఆవలంబించిన విధానము ప్రజలను మనయాద్యమునుపట్టుము విఖులను జేసినది.

శ్రీ నాయుడుగారు చూచించిన మరియొక కారణము. కాంగ్రెసును అవలంబించిన ఖద్దరుద్యమము నసించినట్లు చెప్పుచున్నారు. ఇది చాలసారపాటు. శ్రీ నాయుడుగారి దృష్టిలో అట్లు కనబడుట చాల విపాదకరము. వీరు యేపదిమందినో ధనాధులలో మనస్సు నిలుకడలేని వారిని స్వలాభపరులను, శ్రీ నాయుడుగారివలన, సహాయము పొందవలచిన, వీరిభావములకు అనుకూలముగా క్రొత్తపట్టుబట్టలను, జోలించు బట్టలను, ధరించి వచ్చువారలను చూచి చెప్పినమాట కాని జనసామాన్యమును చూచిన ఖద్దరుద్యమము నానాటికి నృధిచెందుమిన్న నుట నిర్వివాదాంశము. పట్టెలలో పట్టుములలో ఖద్దరుకొను వారు కట్టుచున్నారు. ఇంక కొంతకాలమునకు విదేశీబట్ట చూచుటకైనను లభింపజేమోయని భయము కలుగునంతటి పరిస్థితి యేర్పడుచున్నది. మహాత్ముడు స్వాతంత్ర్యముతో, జగ్జ్యోతితో దేశము నిమిత్తము పడుచున్న కష్టమును ప్రజలు చూచి ఖద్దరుద్యమమునకు ప్రోత్సహ మిచ్చుచున్నారు. ధర్మము సైగునవనామకము అన్ని మతములవారు, అంగీకరించిన విషయమని శ్రీ నాయుడుగారుకూడ అంగీకరించవలసినదే. పొరపాటుపడి యిప్పుడు సత్యముగ్రహించి ఖద్దరుద్యమమునకు చేయూర వొసంగదలచిన సోదరుల ప్రయత్నములు హాస్యాస్పదము లనుటకంటె దుర్మయము మరియొకటి లేదు. ఖద్దరు కట్టుట వలన దేశమునకు గాని దేశ ప్రజలకు గాని ప్రత్యేక ముగా బ్రాహ్మణేశ్వర సోదరుల ముగాని యేమైననట్లుముకలదా? అనుప్రశ్నకు శ్రీ నాయుడు

గారు సమాధానము చెప్పవలసియున్నది. సమస్తజానాగీకారమైన ఖద్దరుద్యమము తీరించుచున్నట్లు శ్రీ నాయుడుగారుగమనించినపుడు యేలవారు యీపనికై పూనుకొనరాదు? ఖద్దరుద్యమము తీరించుచున్నదనుకొన్నకారణముకల్పించి కాంగ్రెసులో మనముచేరకూడదని శ్రీ నాయుడుగారు చెప్పటలో వారు దూరమలోచించలేదనియే నా ఆభిప్రాయము. ప్రజలకు యీవ జ్ఞాత్రము పువకారము చేయలేనివద్యోగములు స్వీకరించరాదనియు ఖద్దరుద్యమచలయననియు యీరెండు ముఖ్యనియమములు పుండుటచేతనే కాంగ్రెసులో బ్రాహ్మణేశ్వరులు చేరరాదనట. మరియొక బలమైన కారణముగలదా? శ్రీ నాయుడుగారుబోలు నాయకులు యీ మహాసంస్థయందు ప్రవేశించి యేల కాంగ్రెసునియమములను ప్రజోపయోగములుగా సవరింపరాదు? కాంగ్రెసులో ధనవంతులవలకుబడి యెక్కువ నానన్నదను శ్రీ నాయుడుగారు యేల తన ప్రవేశించిందలపాలిటి పెన్నిధానమనరాదు? విదేశీవస్త్ర బహిష్కారము ఆర్థికోపయోగములేనిది అను శ్రీ నాయుడుగారిమాటకు సత్పుణ్యమున్నది. మత్రాసు కాసనసభలోనున్న అత్యంతసహాయ వాదులకే తనకంటె యెన్నో రెట్లు యెక్కువవట్లు వచ్చినవనియు ప్రజాదరణ బడసినవారనియు శ్రీ నాయుడుగారికి తెలిసియు యిట్లువ్రాయట హాస్యాస్పదము. దేశములోనున్న పోలర్లలో అధిక సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణేశ్వరలైనను మన బ్రాహ్మణేశ్వరశ్రేయస్సు నాయకులు గతయెన్నికలలో వోడిపోయినసంగతి శ్రీ నాయుడుగారు చక్కగా గమనించినయెడల బ్రాహ్మణేశ్వరసోదరులకు యిట్టిసలహాను యిచ్చియుండరు.

ఇంక రానురాను నివాసయోగ్యములు కాకుండబోవునట. యిదిబహువిధిత్రమగ నున్నది. స్వగృహము ప్రాశస్త్యం తమత్రమన వదలి నూతనగృహమునందు ప్రవేశింపజాతుకు అనుమాట చెల్ల తనదికాదు. ఆయింటిలో భూతములున్నను వాగుచేయించుకొనుటకు ప్రయత్నముచేయుదురు. గాని లేచి పోవుటకు ప్రయత్నించరు. శ్రీ నాయుడుగారివంటి ధనవంతులెవరో పదిమంది యిట్టికార్యము చేసినను దానిని ఆదర్శముగ భావించి జనులందరట్లు నడచుచున్నారనట హాస్యాస్పదము. తమఆభిప్రాయములను ప్రజలుమాడ కలిగియున్నారని అనుకొనక ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి వెల్లడించుట నాయకుల లక్ష్యము. క్రితీశేషులైన మాంచేగుగారొక నూతనభవనము నిర్మించిరట. ఆహా యేమి అనూతనభవన నిర్మాతము? వినువారలకు చూచువారలకు ఆనందము కలుగజేయుచుగాని అది నిరుపయోగమని ప్రజలు నాయకులు చాలాకాలముక్రిందటనే గ్రహించిరి. కాని స్వార్థ పరుల ప్రవాహంబుక కార్యాచరణమునకై అడ్డుతెనులుటకు మాత్రము ప్రయత్నములుజరుగుచున్నవిగాని వేరుద్దేశము ఆశప్రజలకు లేదు. ప్రజలందరుకలసి దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పాటుపడుటకు కాంగ్రెసులో చేరవలెనుగాని వ్యక్తి, సంస్థలాభమునిమిత్తము కాదని శ్రీ నాయుడుగారికి మనవిచేసుకొనుచున్నాను. సంస్థమునందు అర్హమగుస్థానము నిరాకరింపబడుటచే వానిని స్థాపించుటకు యెట్లుకష్టపడితిరో అట్లే దేశమందు మన భారతీయుల హక్కులను కాపాడుకొనుటకు అందరుయేకమై పనిచేయునదియున్నది. జస్టిసుమంత్రివగ్గు తొలగుటకు ఆమంత్రిలుగాని అనుచరులుగాని కారకులుగారట. కానియో యెవరు? సంస్థని ద్వేషములను పెంచి వ్యక్తిలాభములకుమూలమైన జస్టిసుపుద్బోగము యెన్నటికి యితరరాష్ట్రముల సహాయమెన్నటికి పొందజాలదు. ఏకార్యమునకైనను సంఘభావమునరము. యావద్భారతకోటికి కావలసినవ్యవసాయమును సంపాదించినవివృత్తు మనలోమనమే తగు యేర్పాట్లుచేసుకొనవచ్చును. ఒక సమిష్టికుటుంబమునకు చెందవలసిన ఆస్తిని సంపాదించు విషయములో అందరుకలసి ప్రయత్నించక వేరువేరుమార్గములొక్కొక్క యెట్లుండునో లేక అందరుకలసి ప్రయత్నించి ఆపటుంబాస్తిని సంపాదించి పిమ్మట అనుభవించుటయెట్లుండునో, న్యాయవాద నృత్తిలోనున్న శ్రీ నాయుడుగారికి చెప్పవలసినదేమి అట్లే యావద్భారతకోటికి సంబంధించిన వ్యవహారములలో మన మందరముకలసి ప్రయత్నించి పిమ్మట మనలోమనమే విధానము నిర్ణయించుకొనలెను. కాంగ్రెసు యావద్భారతకోటికి లాభమునిమిత్తము పాటుబడుచున్నదిగాని ప్రత్యేకించి యొక సంస్థమునకుగాని ఒకవ్యక్తిగాని లాభకరమున పనిగావించుటలేదు. ఇంతవరకు కాంగ్రెసుగావించిన దేశలాభకరముగు కార్యముల ఫలితము దేశమందలి ప్రజలు అన్ని సంస్థములవారు హాయిగననుభవించుచున్నారు. ప్రజాసూరగాముబడియు విషయమున ధిసవ్యముచేయుటకు శ్రీమాన్ శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు వెనుదియరని శ్రీ నాయుడుగారు వ్రాయుచున్నారు. అట్లయిన ఆంగ్రదేశమున యేమి యిట్టి పరిస్థితులు యేర్పడినది. యీ పరిస్థితులను యెవరుకారణము? కాంగ్రెసువిజయమునకు కాంగ్రెసును పరిత్రప్రజోపయోగ కార్యములే కారణములు. వానికి నాయకుల స్వాతంత్ర్యము వన్నె బెట్టుచుండును. శ్రీమాన్ శ్రీనివాస ఆయ్యంగారితో సమానమైన శ్రీమంతులు మన బ్రాహ్మణేశ్వరలలో లేరా? లేక అంతటి స్వాతంత్ర్యము చేయలేకమా? మనకు భారతసాయి సంఘసభలోను దేశీయమహాజనభలోను గణ్యత యేలకలుగదు.

మనము దేశీయులముకామా? మనకు అట్టి అర్హతలేదా? మనలోకొందరి స్వాతంత్ర్య మునకట్టి అర్హత ములేకుండ చేయుచున్నది. భారతసాయిసంఘసభలో బ్రాహ్మణేశ్వరులలేరా? యేల యింతనిరాశ, యేల యింతభయము, శ్రీ నాయుడుగారి వంటి మేధావంతులు కాంగ్రెసును ప్రవేశించి బ్రాహ్మణేశ్వర సోదరులకు మేలుచేయజాలియు, చేయక యితరులనుకూడ చేరవద్దనట బ్రాహ్మణేశ్వరుల దురదృష్టము.

నూలుచందా

ఈ విషయములో అనుభవనీయులు, దేశభక్తులు స్వార్థార్థులు అనేవలం బ్రాహ్మణేశ్వరులు తమ ఆభిప్రాయములను వెల్లడిపర్చియున్నారు. ప్రజలకు దేశమునకు అపాయకరమైననియమము లేమైన నున్నయెడల రాబోవు కాంగ్రెసునందుచర్చించి మాన్పితముయింపవచ్చును.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

ఈ ప్రాతినిధ్యమువలన ప్రజలుచెప్పుచుండ శ్రీ నాయుడుగారింకను పట్టుబట్టియుండుట చూడ వీరి పట్టుదలకు చాల సంతోషము భయము కలుగుచున్నది. అల్పసంఖ్యాకులు, అధికసంఖ్యాకులను లోబరచుకొనెనరట. అట్లేన్నటికిని జరుగదు. కాంగ్రెసునందు చేరినవారిలో అధిక సంఖ్యాకుల అభిప్రాయములతోనే యీసభాకార్యక్రమములు జరుగుచున్నవనట నిర్వివాదాంశము. శ్రీ నాయుడుగారివంటి పురుషులు కాంగ్రెసులోజేరి తమ ఆభిప్రాయములను వెల్లడిపర్చి అధిక సంఖ్యాకుల సహాయముజలన యేల దేశలాభము కలుగజేయరాదు? ఎప్పుడును కాంగ్రెసు సహాయత్వము చాటుచున్నది ఒక సంఘమునకుగాని, వ్యక్తికిగాని అధికర్యముకావలయునని కోరుటలేదు. జాతీయ భావములతో స్వార్థము విడనాడి కాంగ్రెసులో ధైర్యముగా ప్రవేశించవలయు బ్రాహ్మణేశ్వర సోదరులకు కాంగ్రెసు చేయిచాచుమచ్చదని కాంగ్రెసు నాయకులు చాటుచున్నారు. యిట్టి తనకాయ బోగొట్టుకొని మనము యింకను కుశోకలతో కాలము వృథాచేసిన కష్టములపాలయ్యెదమని వేరుగవ్రాయనవసరములేదు. ఈ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముపై ఆధారపడి ఆరేండ్ల పరిపాలనము మనవారు పొందిరిగాని యీ ఆరేండ్లలో ప్రజలకు మన పరిపాలనయందు కలిగిన అసంతృప్తి పోగొట్టుకొనుటకు నూరారేండ్లుచాలవని నా ఆభిప్రాయము ఏ సంఘనాయకుడు పరిపాలనాధికారియై యుండెనో ఆ సంఘము అతిచిత్రముగ తలయెత్తి నాట్యమాడినది ఇతర సంఘములు నాటిప్రాతినిధ్యము ముడచుకైన కానరా లేదు. మానవ స్వభావమునకు సరియగు కార్యములు విమర్శనకు పాత్రములుకావు యిందులకు నిదర్శనమును ఆంధ్రదేశమందు కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లా బోర్డులు గలవు.రు మునిసిపాలిటి నిదర్శనము ఇట్టివి అనేక ములు యేలూ

శాసనసభలు

ఈ శాసన సభల విషయమై కలిగిన భేదాభిప్రాయములను మార్చుటకు మనము కలుగజేసుకొని తన ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుటకు మనము ప్రయత్నము చేయవలయుననిన ప్రజలలో అధిక సంఖ్యాకులచే నామోదింపబడిన కాంగ్రెసులో చేరియొకపక్షి సలుపవలసియున్నది కాంగ్రెసుకు బయటనుండి మనమేమి చేసినను ప్రజల సానుకూతి బడచుజాలము. కాంగ్రెసులో గల అధిక సంఖ్యాకుల ఆమోదమును బడసిన యంతయులే ఆచరణలోనికి పెట్టబడుటచేత మన ఆట్టి భయముండ నలసిన అవసరములేదు మంత్రిపదవులకు స్వీకరించి ప్రజలకు చేయగలిగిన ఘనకార్యములు వెల్లడిపర్చి ప్రజామోక్షముచే సంస్కరణములకు కొనసాగించుటకు ప్రయత్నములుకాంగ్రెసులోనుండియే సలుపవచ్చును. కాంగ్రెసుమాత్రము అస్పృశ్యులకు దేశీయులతో పాటు తన ఆభిప్రాయములను మార్చుకొనుచున్నది మనముకూడ కాంగ్రెసులో కలసి వాచించి అధిక సంఖ్యాకుల సహకారమునకు సంస్కారములు లాభకరములయియి శాసనసభలు పువయోగకరములయియి శ్రీ నాయుడుగారు తమభుతోచిన వెంటనే అట్టి మార్పులను కాంగ్రెసువందు యేల తీసుకొని రాగూడెను. ఈ ఆరు సంవత్సరములందు జస్టిసు వ్యయము వారు కావించినవలకు కాంగ్రెసుకష్టతీర్మానము విమోచి సంబంధములేదను కార్యంచేత కాంగ్రెసులో మనముచేరకూడదను వాదము సారిములేనిది. చేతగాక మద్రాసులోను అనుసామెత రీతిగ నున్నది. జస్టిసు పక్ష విధానము ప్రజలచే నామోదింపబడలేదని జస్టిసు నాయకులు పూర్తిగ గ్రహించి అట్టి పువ్యమునుకంటె తొలగి కాంగ్రెసులో చేర ప్రయత్నించుచున్నారు. అట్టియెడ కాంగ్రెసునందు మనము చేరకూడదుట చాల అన్యాయము.

సహకారము

మనము (భారతీయులు) ప్రభుత్వముతో సహకారము చేసి ప్రస్తుతమున్న సంస్కరణములపొంది ఆంతర్యాయములతో

మద్రాసు అంధు ఉదకమండలి.

కౌశల వజీ
దేవ్ చంద్
నగల్పూర్ కులు, చైనా
బజార్ రోడ్డు మద్రాసు

దర్శన నారాయణ

శ్రీకృష్ణ

కర్దమను ప్రోత్సహించుట యనిన, “దర్శన నారాయణ” నేవయే యని, నిన్నటిదినము బెంగళూరులో ప్రారంభమయిన కర్దమ ప్రదర్శనమందు గాంధీమహాత్ముడు పలికెను. మానవజాతి యభివృద్ధికి వత్సేవ. దీనులయందు సర్వకాలములందును నిలిచి యుండెడి శ్రీమన్నారాయణుని సేవించుటకన్నను ఉత్కృష్టకార్య మేది గలదు? కర్దమ సమాఖ్య విషయమై బాగుగ యోచించియే సహాయము జేయవలయునని మహాత్ముడు ప్రజలను హేతుకొనుచున్నాడు. కేవలము తన నిమిత్తము కర్దమను స్వీకరింపుమని, మహాత్ముడయినను కోరుటలేదు. కర్దమ ప్రదర్శన మిట్టి విశ్వాసమును బుట్టించుటకే ఏర్పాటు చేయబడినది. కర్దమ నిమిత్త మిచ్చెడి ప్రతికానీయు, కొనబడెడి ప్రతిగజము గుడ్డయు, నోరులేని కృతీభూతులగు కోట్లకొలది ప్రజలపట్ల సానుభూతి జూపునని, మహాత్ముడు దెలిపినవాక్యములు అమూల్యములు. జనసామాన్యోద్ధరణవలనగాని దేశమునిజముగ బాగుపడదు. మహాత్ముడు ప్రజలకేది కనీసముగ నావశ్యకమో దానిని కనుగొనెను. కృషివలుల రాబడికి కొలదిగ నయినను సాయపడ గలుగునది రాటమే యని కనిపెట్టెను. అన్నిరకములపారుసులభముగ చేపట్టగలిగినది రాటముదప్ప వేరుగాదు. దీనికిఖర్చు విశేషముగలేదు. దూరమునుండి యంత్రములను దెప్పింపబనిలేదు. ఇయ్యది ప్రతిగ్రామమునందును వడంగులు చేయదగిన పనిముట్టేగాని వేరుగాదు.

ఇట్టిరాటమే, దర్శితులపాలిటికల్పితవయినది. దుఃఖమును పోగొట్టుటకు చక్రమయినది. రాటపు సౌలభ్యము విద్యాధికుల మనముల సంతగనాకర్షింపలేదు. దీనికి సంబంధించిన గొప్ప ఆర్థికసిద్ధాంతము లెవ్వియులేవు. ఇందుకొరకు, ఉద్దగ్రంథముల చదువ సవనరము లేదు. ఆర్థికపండితులయొద్దకు బోయి నేర్చికొన నక్కరలేదు. అందుచే రాటముపట్ల విద్యాధికులలో సంతక లక్ష్యము గలుగలేదు. అయినను, క్రమక్రమముగ రాటము ఎల్లరదృష్టి నాకర్షించుచున్నది. ప్రభుత్వదృష్టినిగూడ సరికట్టుచున్నది. స్వదేశసంస్థానములు రాటము నాదరించుచున్నవి. రాటమనిన మండిపడెడి జన్మ సుతముగూడ, దానినే శరణ్యముగ గైకొనవలసి వచ్చినది. రాటముపట్ల అభిమానము జూపనివారు, దేశములో పలుకుబడిని కోల్పోవుస్థితి లభించినది. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల గ్రామ పునర్నిర్మాణము నిమిత్తము ఎన్నియో విధానములను తయారుజేయుచున్నను, అవి యింకను అంబరపీఠినే నిలిచియున్నవి. భరాతిలమున కింకను దిగలేదు. రాట మటులగాక 1920 సంవత్సరమునుండియు అవిచ్ఛిన్నముగ దిరుగుచు

న్నది. గ్రామజనుల కనేకుల కుపశాంతి నొసగుచున్నది. ఇతర చేతిపరిశ్రమలను పునరుద్ధరించుచున్నది. అస్పృశ్యతానివారణకు తోడ్పడుచున్నది. విదేశ వస్తుబహిష్కారావశ్యకతను చాటుచున్నది. ఇతరవిషయములం దెట్టిభేదాభిప్రాయము లున్నను, కర్దమ విషయమయి అభిప్రాయభేదములు గనుపించవు.

కర్దమపట్ల పూర్వాభిప్రాయ మేమాత్రము మారని సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారిని బోలువారింకను లేకపోలేదు. కాని, ఇట్టివారు సామాన్య సూత్రమునకు మినహాయింపుగ గనుపించుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతర సభాధ్యక్షులగు యస్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు సూచించినటుల కర్దమపట్ల జూపెడి అభిమానము కార్యరూపము దాల్పవలయును. ప్రతివారును వడుకకున్న మానె, కర్దమ నయినను దీక్షగ ధరింపవలయును. అప్పుడు గాని ప్రజాశక్తి విస్తరింపదు. అప్పుడు గాని గ్రామములు నూతనాకారము దాల్పువు. రాజకీయ పరిస్థితులు నిరుత్సాహముగ గన్పట్టినను, కర్దమ మండగించినటుల గనుపించినను, నెమ్మదిగ పని జరుగుచున్నదని, మహాత్ముడు దెలిపిన యంకెల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. 1926 సంవత్సరమునందు మాత్రమే యిరువదిమూడు లక్షల రూపాయల కర్దమ తయారయ్యె ననియు, ఇరువది యెనిమిది లక్షల రూపాయల సరకు ఖర్చుపడెననియు, తంతు కారకసంఘమువారు పదునెనిమిది లక్షలపెట్టుబడి పెట్టెననియు, ఏబదివేలమంది నూలువడుకువారు 1926 సంవత్సరమున పాటుబడిరనియు, గ్రహించుచో, నిది సామాన్యకార్యము గాదని సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. అంతకుపూర్వము వేరొక రాబడి లేనివారే యీ పనికి బూనుకొనిరి. వీరికి గిట్టెడి కూలీ తక్కువయినను, ఏబదివేలమంది స్త్రీలీ పనికియై మైఖళికొంది దూరమునుండి వచ్చి ఏకుల గొనిపోవుట జూడ, ప్రజ లెంతటిదుర్భరస్థితిలో నున్నారో గనుగొనవచ్చును.

గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల, మనకు అత్యల్పమని తోచెడి కూలీ, ఒక్కపూట కయినను తిండిలేని వారి కధికముగ తోచును. నూలు వడుకుట వృద్ధిజెందుకొలదియు నేత నేయువారలు, ధంగులపనివారు, ఏకులదీయువారు, మున్నగువారెందరో బయలుదేరి జీవయాత్ర గడుపుకొనుచున్నారు. నూలువడుకువారిలో నేమి, తదితరులలో నేమి అన్నివర్ణములవాడును, అన్ని మతముల వారును గలరట. నిమ్నజాతులవారుగూడ గలరు. గొప్పహోదాలో నున్నవారు కొందరు తమవృత్తులను వదలి ఖాదీపనిజేయుచున్నారు. బీదలకును మోటువారలకును అక్కరకువచ్చు వస్త్రములే గాక, నాజాకువంతులకును ధనవంతులకును గూడ బనికేవచ్చువస్త్రములు తయారగుచున్నవి. అభిమానమున్నచో, తిరిగి డక్కా సెల్లాలు తయారగుచో, వింత యుండదు. ప్రస్తుతసమయమున తయారగు కర్దమ, విదేశవస్త్ర మహర్ణవమున కేమూలకును బనికేరాదు. అయినను విదేశవస్త్రబహిష్కారము వలన, అత్యంతప్రయోజనము గలదని రాజకీయ నాయకు లంగీకరించుచున్నారు. అట్టికరి, బీదలకొరకు గాకున్న, సత్వర స్వాతంత్ర్యసిద్ధికొరకయినను, బహిష్కారమును భూర్జిచేయుట యవస

రముగద. తీరుబజీకలవా రెల్లరును రాటపు సందేశమును గ్రామములలో వ్యాపింపజేసి, కర్దమధారణ దీక్షను గైకొనుచో, అనతికాలములో కర్దమవ్యాప్తి సుసాధ్యమగును. దృఢసంకల్పమున్నచో, కార్యము తప్పక గట్టెక్కును. గాంధీమహాత్ముడు దుర్బలదేహుడయ్యు, కర్దమకొరకు పర్యటనము సులభనిశ్చయించెను. కర్దమ నెల్లరును ధరింపవలయునని గోరెను. శాసనసభలలో నేవిధమున సంచరించినను, వెలుపల ప్రజల నిర్మాణశక్తిని పెంపుజేసినగాని ప్రయోజనము లేదని, సువిదిత మగుచున్నది. ప్రజాశక్తి విస్తృతంబైనంతవరకు, శాసనసభల తీర్మానములు నిరుపయోగ మగుట సహజము. అందుచే రాజకీయముగ నేమార్గము నవలంబించువారయినను, ప్రజాశక్తిని బలపరచుట యత్యంతావశ్యకమని గ్రహించి, తదర్థమై చేతులగలిపి కృషిపలుపుట వివేకము.

గాంధీమహాత్ముని సందేశము సఫలమగుగాక!

హిందూమహమ్మదీయసమస్య

డీల్లీ తీర్మానములను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సమావేశము వారంగీకరించినను, పరిస్థితు లింకను చక్కబడనందుల కెంతయు విచారమగుచున్నది. ఏకొలదిభేదము గనుపించినను, చిన్న మొదలు పెద్దవరకు ఆగ్రహపూరితులగుట తటస్థించుచున్నది. మతమునకు భంగము కలిగెనని ఇరుపక్షములవారు ను కేకలిమట, మామూలయినది. “రంగీలారసూత్” కేసులో ముద్దయియు గు హిందువును వదలిపెట్టి నందుకు మహమ్మదీయు లాగ్రహపూరితులగుటయగాక, న్యాయాధిపతినిగూడ రాజీనామా నీయవలెనని పట్టుబట్టుచున్నారు. మహమ్మదీయుల పక్షము వహించిన పంజాబు గవర్నరుగారి వైఖరిని హిందువులు నిరసించుచున్నారు. ఈరీతిని సాంఘిక వివాదములు పెచ్చుపెరుగు చున్నవి. అయినను, కొంత అనుకూలపరిణామము గనుపట్టుచునే యున్నది. సుప్రసిద్ధులగు హాకీ అబ్దుల్ ఖానుగారు పంపిన ఐకమత్యసందేశము జూచిన, కొందరయం దయినను సద్బీజములు నాటుకొనియున్నవని తేటపడును. జాను మాసపు “ఇండియను రివ్యూ” పత్రికలో, సర్ మహమ్మదుషాఫీగారు హిందూమహమ్మదీయ కలహముల గూర్చి వ్యాసమును వ్రాయుచు సాంఘిక ద్వేషమును రూపు మాపవలయునని సూచించిరి. ఇంతకు పూర్వము హిందూమహమ్మదీయకలహము లత్యల్పముగ నుండెడివి. నేడవి ఘోరరూపము దాల్చుచున్నవి. వివేకము దొలగి పోవుచున్నది. 1921 సంవత్సరము ఆఖరువరకు హిందూ మ హ మ్మ దీ య స ఖ్య ము కాంగ్రెసు ఉద్యమమున కు అలంకార మై విలసిల్లెనని, షాఫీగారు రంగీకరించుచున్నారు. గాంధీ మ హాత్ముని నిర్బంధమునకు బిమ్మట, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము దొలగి, వైషమ్యము పైకివచ్చెను. షాఫీగారు, మహమ్మదీయులకన్నను హిందువులనే అధికముగ దూరినను, వీరిలోనవరిని సమర్థింపవీలలేదు. షాఫీగారు సూచించిన ప్రక్రియ మాత్రము యోగ్యముగనున్నది. ముస్లిముడుగ వ్యాదయు లందు మూర్ఖుగలిగినగాని, సఖ్యప్రపరణము సాధ్య

పడదని వీరు చాటుచున్నారు. ఇందునిమిత్తము దేశ భక్తిని అన్ని సంఘములవారును బలపరుపవలెను. శండితమదనమోహన మాలవ్యాగారుగూడ ఈనత్యమునే వివరించిరి. భారతమాతృతనయులమని గ్రహించి, తాము సోదరుల మని యీ సంఘముల వారును భావించినగాని, దేశసేవకు గడంగజాలరు. ఒకరితేమము ఇంకొకరి తేమమునకు ప్రతిబంధకము, ఒకరిలాభ మింకొకరిలాభమునకు ప్రతిబంధకమనియు, భావించునంతవరకు ప్రస్తుత వైమనస్యము తొలగజాలదు. స్వరాజ్యమును ఒక్కహిందువులుగాని, ఒక్క మహమ్మదీయులుగాని సంపాదించుటగాని, కాపాడుకొనుటగాని యసంభవము. ఇరు సంఘములవారును దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి వనాడు కలసి కృషిచేయుచున్నారో, అనాడే స్వరాజ్యము లభించుట నిశ్చయము. 1920, 21 సంవత్సరములలో అన్ని సంఘముల వారును సోదరప్రేమను జూపి పనిచేయుటచేతనే, స్వరాజ్యము చూపుమేరలో నున్నటుల దోచెను. అధికారవర్గమువారు సయితము నిర్విణ్ణహృదయులయిరి. ప్రధానసంఘములు పోరాడుకొన నారంభింపగనే, స్వరాజ్య మదృశ్యమయ్యెను. పరాధీనత ఎప్పటియట్లుల ప్రత్యక్ష మయ్యెను. మహమ్మదు షాహీగారు సూచించినట్లు, మతము వ్యక్తిగత విశ్వాసమునకు సంబంధించినది. మతసిద్ధాంతములు భగవత్సన్నిధ్యము జేరుటకు సాధనములు గాని, రాజకీయ విభేదములకు బనికవచ్చునవిగావు. మతము, శాంతశమదమాదులను పెంపుజేయునదిగ నుండవలయునుగాని, వానిని రూపుమాపునదిగ నుండగూడదు. మతమును వైషమ్యాభివృద్ధి కుపయోగించువా రెల్లరును, దేశము సభోగితికి దెచ్చుచున్నారు. ఈ సంగతిని గ్రహించుచో, కలహములకు గడంగజాలరు. దేశరక్షణ నిమిత్తము ఢిల్లీ తీర్మానముల నెల్లరును అంగీకరించి, వాని నమలులోనికి దెచ్చుట యావశ్యకము. రాబోవు బాంబాయిశాసనసభలో ఢిల్లీతీర్మానముల సంగీకరింప గోరుచు, రా. బ. కలేగారొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెద రని తెలియుచున్నది. శాసనసభాధ్యక్షు లీ తీర్మానమును చర్చించుట కనుమతినిచ్చిరి. బాంబాయిశాసనసభవారు సఖ్యసూచనల సంగీకరించుచో, ఇతర శాసనసభలకు మార్గము జూపగలరు. ఈ సమయమున అంతఃసఖ్యమునకు యి పాటుబడువా రెల్లరును ధన్యులు.

జస్తిసుపక్షము: కాంగ్రెసు

కొండను త్రవ్వె ఎలుకను బట్టినచందాన, అవసర బ్రాహ్మణేతర సమావేశము పరిణమించెను. కాంగ్రెసులోగాని మరియేయితర ప్రతిపక్షంలోగాని జేరదలచినవారు చేరవచ్చునని, యీ సమావేశమువారు తీర్మానించిరి. ఇందుకు ప్రత్యేక తీర్మాన మేల యవసరమో తెలియదు. ఇప్పటికయినను జస్తిసుపక్ష సభ్యులు ఇతర పంథలలో జేరుట కెట్టినిరోధము గనుపించదు. విధిలేనపుడు, వీలునుబట్టి కొండ రొకసభలోను మరి కొండరింకొకసభలోను జేరవచ్చును. కాని ఏదియో యొకతీర్మానము గావించుట ముఖ్యమని సమావేశమువారు రిటుల తీర్మానించియున్నారు. ఈతీర్మానము సవకాశముగ గైకొని, అఖిలభారత ప్రసిద్ధి

లేక గుందుచున్న జస్తిసు పక్షనాయకులు కొందరు కాంగ్రెసులో జేరవచ్చును. తాము ద్వేషించెడి కాంగ్రెసు ప్రముఖులను స్థానభ్రష్టుల జేయ బ్రయత్నింపవచ్చును. జస్తిసు నాయకు లేయుద్దేశ్యముతో కాంగ్రెసులో జేరనెంచినను, కాంగ్రెసు వీరి నాహ్వానింపకమానదు. కాంగ్రెసు క్రీమనందు, సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి కొక్కరికి మాత్రము ఆక్షేపణ గనుపించెను గాని, యితరులెవరికిని గనుపించదు. అందుచే, ఎవ్వరయినను కాంగ్రెసు క్రీమపై సంతకముజేసి, సభ్యులుగ జేరుట కభ్యంతర ముండదు. ఇటీవలనే కారాగృహవిముక్తులయిన ఖరకొసింగు గారు ముచ్చటించుచు ప్రతివారును కాంగ్రెసులో జేరి దానిని బలపరుపవలయునని కోరిరి. ఏ సంఘమయినను కాంగ్రెసు వెలుపలనుండి బనిచేయుట కన్నను, కాంగ్రెసులో జేరి బనిచేయుచో బలమును సంపాదించుట తథ్యము. కాంగ్రెసు నాయకులను నిరంతరము దూషించుచు, అధికారవర్గపులండజేరి ముక్తిని సాధింపదలచిన జస్తిసుపక్షముగూడ తనలో పము నిపుడు గ్రహింపవలసినదైచును. కాంగ్రెసే శరణ్యమని యంగీకరింపక తప్పదయ్యెను. కాంగ్రెసులో నొకమారు జేరిన పిమ్మట, ఎట్టి ప్రత్యేకసాంఘికవాది యయినను, జాతీయవాదియగుట సహజము. తన ప్రతిపక్షులను గూడ కాంగ్రెసుసభ తననంక కాకర్పించుకొనుచున్నది. కాంగ్రెసు సేవచేతనే, భారతీయులు రాజకీయ మోక్షమును సంపాదించగలరు. ప్రస్తుతపు గవర్నరు గారిపట్ల విశ్వాసరాహిత్యమును సూచించుచు, కోయంబుత్తూరు సమావేశము తీర్మానించుటయగాక, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము లభించువరకు, జస్తిసుపక్షసభ్యులు. ముత్రిపదవులను స్వీకరింపవలదని తీర్మానించెను. ఈ తీర్మానమునకు జస్తిసు ప్రముఖులు కట్టుపడి యుందురా? కట్టుపడియుండునెడల, ప్రభుత్వమువారొక్కసంగతిని గ్రహింపవలసినదయ్యెను. ప్రస్తుతసంస్కరణములతో గాని, స్వల్పపు మార్పులతోగాని, ఏ పక్షమువారును సంతృప్తి జెందరనియు, స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు ప్రజలకు తృప్తిగలుగదనియు, నృప్తముగాక మానదు. ముత్రిపదవులను స్వీకరింపక స్వరాజ్య పక్షమువారు బాధ్యతలేకుండ ప్రవర్తించిరని, సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి టిటీవల నిరసించిరి. కోయంబుత్తూరుసమావేశతీర్మానమునకు ఏ కేసుదురు? జస్తిసు పక్షమువారిని గూడ యిట్టి తరగతిలోనే చేర్చెదరా? స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు స్వల్ప సంస్కరణములతో నాటలాడుకొనుట నిరుపయోగము. స్వరాజ్యపక్షమువారు రహించించిన మార్గమే యుత్కృష్టమయినదని, కోయంబుత్తూరు సమావేశము గూడ రుజువుచేయుచున్నది.

ఏనుగు: ముత్యములు

మంచిజాతి యేనుగుల శిరమునందు ముత్యములుండు నని సంస్కృతకావ్యములందు తరుచుగ వినుచుందుము. కాని యీసంగతి కపిశ్వరుని చమత్కారమని, యీకాలపువారు తలచుచున్నారు. దంతములుండు సొరంగములలో ముత్యములుండునని వర్తకులు కొండ రిటీవల కనిపెట్టినటుల కొలంబోనుండి వార్త యరుదెంచుచున్నది. ఉత్తమజాతి

గజములదంతములలోగాని, యిట్టి ముత్యములుదొరకవట. ఈవార్త నిజమగుచో, ఇప్పటికికను దెలియని విషయములు ప్రాచీన కాలమున కనుకొనబడెనని, విదిత మగును. ఇటులనే బంగారము చేయుటను సాధ్యమని, ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞు లిపుడు అంగీకరించుచున్నారు. లోహము లొకదానినుండి యింకొకదానిలోనికి మారవను సమ్యకము దొలగిపోవుచున్నది. వాయు విమానములు, విద్యుచ్ఛక్తి, మున్నగువింతలు ప్రాచీను లెరుగుదు రనుటకు నిదర్శనములుగలవు. అప్పటివిమానము లెటుల నడచెడివో తెలియదు గాని, విమానోపయోగము సర్వసామాన్యముగ నుండెననియు, మేఘ నాధుడు మేఘముల చాటున నుండి యుద్ధము సలిపెడివాడనియు, జెప్పబడెను. నేడు వృక్షములుగూడ బాధ ననుభవించునని కనుగొనిరి. కాని, యీసంగతిని పూర్వ విదివరకే చెప్పటయగాక, పిపీలికాది బ్రహ్మచర్యంతము సర్వమును బ్రహ్మచయమే యని చాటిరి. ఇట్టిసందర్భములలో ప్రాత, క్రొత్త యనునవి తాత్కాలికభేదములేగాని, శాశ్వతము గావు. ప్రాతయే క్రొత్త యగుచున్నది. క్రొత్త ప్రాతగిల్లుచున్నది. అందుచే సత్య మేములనుండి మైకివచ్చినను, త్యజింపక, గ్రహించుట వినేకము. పరిణామము, వివర్తము ఎప్పుడును జరుగుచునేయుండును. భిన్నదృక్పథము బట్టి భిన్నాభిప్రాయము లెప్పటికప్పుడు వ్యాప్తిజెందుట సహజము.

కీ. కే. గంటి లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు

గత మంగళవారమునాడు గంటి లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు బాంబాయిలో చనిపోయిన రని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు కాకినాడవాస్తవ్యులు. సంఘ సంస్కర్తలు. వీరు బాంబాయిలో ఇంజనీరుగ బనిచేసి కీర్తిని సంపాదించిరి. ఇంప్రూపుమోటు బ్రువునందు సభ్యులుగనుండి వీరు మిగుల శ్రద్ధతో పాటుబడుచుండిరి. వీరి టిటీవల విజయనగర సంస్థానపు దివానుగ నియమింపబడినటుల, వార్త బయలుదేరెను. కాని అది తుడకు నిరాధారమయ్యెను. వీరు అన్యరాష్ట్రపు యువతిని పరిణయమాడి, సంస్కారమును క్రియారూపమున ఆచరించిరి. వీరు సరళహృదయులనియు, దైవభక్తులనియు, పేర్గాంచిరి. అన్యరాష్ట్రములందు ప్రసిద్ధిపడసి, ఆంధ్రదేశపు కీర్తిని విస్తరింపజేసినవారిలో వీరొకరు. వీరిమరణము ఆంధ్రులకు మిగుల చింత గలిగింపకమానదు. వీరి ఆత్మకు పరమేశ్వరుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక!

కార్తిక పరిస్థితుల విచారణ

ఇటీవల చెలరేగిన కార్మికుల సమ్మెల మూలమున, కార్మికపరిస్థితులను విచారించుట కొక విచారణసంఘమును ప్రభుత్వమువారు రేపరచెదరని ప్రచురింపబడెను. కాని, ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమును మానుకొనినటుల, తెలియుచున్నది. యూరపియను కార్యనిర్వాహకసభ్యు లిందు కంగీకరింపలేదట. ఈవదంతి నిజమగుచో, కార్మికులలో కలిగిడి యసంతృప్తికి మేర యుండదు. చెన్నపురిలోని కార్మికపరిస్థితులు రానురాను విషమరూపము దాల్చుచున్నవి. వైదైచిహ్నుములను నణచివైచుటకు మాత్రగ, మూలకారణముల నరసి, వానిని నివారించుట ప్రభుత్వధర్మమై యుండెను. కార్మికులు కొండంతయొక బెట్టుకొని యున్నపుడు ప్రభుత్వమువారు విచారణయత్నమును మాగవేచుట మిగుల శోచనీయము.

జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేర నిశ్చయించుట

మద్రాసు గవర్నరుగారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

“రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము ఇవ్వబడునంతవరకు జస్తిసుపక్షమువారు ఉద్యోగముల నంగీకరింపరు”

కోయంబుత్తూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభ-సంపూర్ణవివరములు

కోయంబుత్తూరు, జూలై 2:—బ్రాహ్మణేతర మహాసభ అధ్యక్షులగు డి. బి. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు, ఇతర బ్రాహ్మణేతర నాయకులు గొప్ప ఉత్సాహంతో సంగ్రహ కిరీటుల యందంతయు ఊరేగింపబడిరి. మార్గమధ్యమున పలువురు రెడ్డిగారిని పానగలురాజుగారిని పుష్పమాలలంకలు గావించిరి. నగరమునందు స్వాగతసూచక మగు తోకామలు ఆస్పత్రి కట్టబడియుండెను. ఊరేగింపు ముగిసినపిమ్మట నాయకులు ప్రతినిధులు వెరైటి భవనమున సమావేశమైరి అధ్యక్షుడు, పానగలు రాజుగారు, వరదరాజులునాయుడుగారు సభలోనికి రాగానే సభనాథ డి. కృష్ణమూర్తిగారు గావించిరి. ప్రేక్షకుల సంఖ్యయు ప్రతినిధుల సంఖ్యయు అత్యధికముగనుండెను.

ప్రధానమున బ్రాహ్మణేతర జరిగెను. పిమ్మట సభాసభాసభ్యులగు రత్న సభాపతి గౌడరు ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగి ప్రస్తుతపరిస్థితులను గురించి కొంతకాలము మాట్లాడిరి. పిమ్మట మహాసభకు దినానుబంధము కుమారస్వామిరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించునట్లును ఉపపాదించునట్లును పలువురు ఉపన్యసించిరి. సభ్యులందరు కరతాళధ్వనులు గావించి రెడ్డిగారు అధ్యక్ష పీఠము నలంకరించి తన ఉపన్యాసము చేసిరి. (అధ్యక్షుడు స్వామి కనివారపు ప్రతినిధులను ప్రకటించబడెను.) ఉపన్యాసము ముగియగానే మహాసభ రేపటివరకు ఆపులచేయబడెను.

విషయనిర్ణయసభ

సాయంకాలము విషయార్ణయసభ సమావేశమయ్యెను. ప్రతినిధులేకా కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరిన బ్రాహ్మణేతరుల మాడ చర్చయందు పాలుగైకొనిరి ప్రధానమున ఇండియా మంత్రి గవర్నరుగారిని పిలువనంపవలయునను తీర్మానము చర్చకు లేబడెనుగాని సభ్యులకొరకై మొదట కాంగ్రెసునందు చేరు విషయమునకు సంబంధించిన తీర్మానముపై చర్చజరుగవలయునని తీర్మానింపబడెను.

జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను

తీర్మానముపై చర్చ

జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను చేరమాడెనా అను విషయమై 6 గంటలకాలము తీవ్రమున చర్చ జరిగెను. కాని అత్యధికసంఖ్యాకముచే కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. ప్రేక్షకులమాడ కొందరుడులచేత సభయందు దుర్రేకము అధికముగ ప్రబలెను. కొంతకాలమువరకు సభయందు దుర్రేకము అధికముగ ప్రబలెను. సో ఊహించుటకు విలువలేదు. కాని ఈతీర్మానమును ఖండించెనని ప్రకటించిన రామస్వామినాయకరుగారు తనపట్టుదలను వివరాదులచే తీర్మానము అధికసంఖ్యాకముచే ఆమోదింపబడెను. చర్చ ముగియునప్పుడు మణ్యుగంజెట్టిగారు సంగిన ఉపన్యాసము ఈ అనుకూల పర్యవసానమునకు కొంతవరకు కారణమని మాడ చెప్పెనమ్మను. సమ్యక్తులు పుచ్చుకొను సమయమునకు తీర్మానముపట్ల వ్యతిరేకప్రాయము గలవారు కొందరు సభను వదలి పోయిరి. కాని వారు దాదాపు 10 మంది మాత్రమే యుండిరి. తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 18 మంది, ప్రతిపక్షముగ 15 మంది సమ్యక్తుల వొగగిరి.

చర్చ వివరములు

ఓ. టి. రాజుగారు ఈ తీర్మాన ముపసాదించిరి. దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనుకు చేరవారు కాంగ్రెసు సభ్యులగు చేరవచ్చునని తీర్మానము నూచించు మండెను. జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయుననుటకు మాడకారణములు నూచింపబడెను. సర్వర స్వరాజ్య సంపాదనకు అన్ని పక్షములవారును కలసి ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుట అవసరము మొదటికారణముగ చెప్పబడెను. ప్రస్తుతము అభిలషారత రాజకీయసంస్థ పరిపాలనగ్రహణమునకు కుట్రదారులు జస్తిసుపక్షమువారి ఉద్దేశములను అవ్యయమున అపార్థములను కల్పించుచుండుటచే జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేర ఈదున్న ప్రచారమును అంత మొందింపవలయునని రామస్వామి నూచింపబడెను. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు క్రైస్తవుల ఫెడరేషను క్రైస్తవుల ఎట్టి వ్యత్యాసము లేన నున జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరట తప్పుకాదని మూడవకారణము లేబుపబడెను.

ఈకారణములు తెలుపుచు జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునని పి. టి. రాజుగారు రుపన్యసించిరి. దీనిన బహదరు కృష్ణమూర్తిగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు కాంగ్రెసునందు చేరటచే లాభముకన్న నష్టము ఎక్కువగ కలుగునని జస్తిసుపక్షమునకు మోసము కలుగునని నాయకుగారు భయపడిరి.

“బ్రాహ్మణులను బహిష్కరింపగూడదు”

చిత్తూరు నాప్రభులగు వి. మునుస్వామినాయకుగారు ఆరవమున ఉపన్యసించుచు ఇందుల కలుగులాభనష్టములను వివరించి సాంఘిక విధేయతను ఆధారముగ గైకొని రాజకీయ పక్షముల సేర్పడనను గూడవనియు బ్రాహ్మణులను బహిష్కరించినంతకాలము చేతముల పక్షమున మాట్లాడుటకు అర్హత ఏర్పడవనియు చెప్పిరి.

కల్యాణసుందరం మొదలిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు దీర్ఘస్వామి గావించిరి. కాంగ్రెసునందు చేరుకొన్న బ్రాహ్మణేతరులకు నిజమగుబలము కలుగదనిరి. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యవిధానము దేశాభివృద్ధికి లాభకరము కాదనిరి.

ఎ. రామస్వామి మొదలిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు అభిలషారత రాజకీయ జీవితమున పాలుగైకొనక ప్రత్యేకముగ నుండుట సరికాదని చెప్పిరి.

ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు జస్తిసుపక్షము ప్రత్యేకముగ నున్న, కొందరు కాంగ్రెసునందు చేరనకు తప్పు లేదనిరి. జె. యక. రామనాథుగారు తీర్మానమును తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి.

మణ్యుగంజెట్టిగారు

మణ్యుగంజెట్టిగారు తీర్మానముపై మాట్లాడుచు ఆక్షేపాల వాదములను తీవ్రముగ ఖండించిరి సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మాత్రమును కాంగ్రెసువారు అంగీకరించిరి. బ్రాహ్మణేతరులకు కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకింపవలయునని కోరుట అనవసరము. ఇంక ఉద్యోగముల విషయమున ప్రభుత్వమువారితో తగవులాడవలయుననియు అందుచే జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరట అనవసరమనియు జెట్టిగారు చెప్పిరి.

తీర్మానముపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొననప్పటికి రాత్రి 10 గంటలయ్యెను. తీర్మానము అధికసంఖ్యాకముచే ఆమోదింపబడెను.

గవర్నరుగారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

కోయంబుత్తూరు జూలై 3:—నేటిదినము ఉదయము మరల విషయనిర్ణయసంఘము సమావేశమయ్యెను. వివాది మంత్రివర్గ సేర్పరచినందులకును మేలూరు ప్రెజిడెంట్ ప్రాజెక్టుల విషయమై ప్రజలు గావించిన ఆక్షేపాలను పాటింపనందులకును గవర్నరుగారిని బ్రెజిటు ప్రభుత్వమువారు తిరిగి పిలువనంపవలయునని ఒక తీర్మాన ముపాదించబడెను. ఈతీర్మానము ఆమోదింప వలయునని పలువురు తప్పాహము మూపిరిగాని ఈవిషయ ఉద్దేశము ప్రకటించుట ధర్మముకాదని బ్రాహ్మణేతరనాయకులు పానగలురాజుగారు పాత్రోగారు హితమునను గవర్నరుగారిచే విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రకటించుతీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మట రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము ఇవ్వబడునంతవరకు జస్తిసుపక్షమువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపగూడదని ముగియక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

మహాసభలో చర్చ

కోయంబుత్తూరు జూలై 3:—నేటిదినము మహాసభ డి. బి. కుమారస్వామి రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమయ్యెను. నిన్నటిదినము విషయనిర్ణయ సభయందు జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను తీర్మానము ఆమోదింపబడినను ప్రతిపక్షులారు త్యస్తపడలేదు. ఈతీర్మానమును మహాసభయందు దోడగొట్టవలయునని యత్నించిరి. కాని రామస్వామి నాయకరుగారు నాయకత్వము వహింపనందున ప్రతిపక్షాభిప్రాయములవారికి బలముగ్గన జె. యక. రామనాథుగారు ప్రతిపక్షాభిప్రాయముల నాయకులైరి. ఉదయమునంతయు ఈవిషయమై మరలాడెను. ఇందులకెంత మహాసభయును పి. టి. రాజుగారు తీర్మాన ముపసాదించిరి. జస్తిసుపక్ష పుష్కలము కాంగ్రెసునందు చేరట మనస్థి ఇచ్చుటయేకాక దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనును బలపరచవలయునని తీర్మానము పరిపబడెను. రామస్వామి మొదలి మణ్యుగంజెట్టి వరదరాజులు

నాయకు రామస్వామి నాయకరుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి తీర్మానము అత్యధికసంఖ్యాకముచే ఆమోదింపబడెను.

గవర్నరుగారిపట్ల విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రకటించుతీర్మానము రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము ఏర్పడునంతవరకు జస్తిసుపక్షమువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపగూడదను తీర్మానము మాడ మహాసభయందు ఆమోదింపబడెను. అంతటితో సభ రేపటి దినమువరకు ఆపులచేయబడెను. రేపు సాంఘిక విషయముల గురించి చర్చజరుగును.

తీర్మానమును అమలునందుచుట

కోయంబుత్తూరు, జూలై 4:—జస్తిసుపక్షము వారు కాంగ్రెసునందుచేరవలయునను తీర్మానమును అమలునందుచుటకై దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనువారు త్వరలోగట్టి ప్రయత్నములను జరిపెనని రూఢిగ తెలియుచున్నది. ప్రచారమునందు ప్రత్యేకముగ ఒకనిర్మాణము సాపేక్షపబడెను. ఇ. ఎ. రామస్వామి నాయకరుగారు ప్రచారపుకాఖ్యను అధికారిగ నుండెవరు. ప్రతిజిల్లాయందును ఉపసంఘములేర్పడును. తగుధనము ప్రోసచేయ ప్రయత్నములు జరుగును. కాంగ్రెసునందు దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనునందు విరివిగ సభ్యులను చేర్చ ప్రయత్నములు జరుగును. జస్తిసుపక్షపు నాయకులు త్వరలో కాంగ్రెసునందు చేరెదరని తెలియుచున్నది.

* బ్రాహ్మణేతర నాయకుల అభిప్రాయములు *

వి. చక్రెరెట్టిగారు

ప్రెజెంట్ ప్రతినిధి వి. చక్రెరెట్టిగారిని సందర్శింప వారికిండి అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—బ్రాహ్మణేతర మహాసభయందీ తీర్మానము ఆమోదింపబడగానే జస్తిసుపక్షమువారిని అభినందించుచు మణ్యుగంజెట్టి, కల్యాణసుందరం మొదలి, వరదరాజులునాయకులు గార్లుపన్యసించిరి. వీరందరు దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనునందు చేరుటకంగీకరించిరి. బ్రాహ్మణేతరస్వాతంత్ర్యము ద్వేషములు కాంగ్రెసునందుచేరనే గాని సంపూర్ణముగ వెరవేరవని వీరుచెప్పిరి. ఈ సందర్భసమయమున బ్రాహ్మణేతరనాయకులు మారదప్పిరి ప్రకటించుట దేశపుభాగ్యమని చెప్పవలయున్నది. ఈ తీర్మానమును అమలునందుచుటకు రామస్వామినాయకరుగారి నాయకత్వమున ఒక ప్రచారకసంఘము ఏర్పరచబడును.

రాబోవు కాంగ్రెసు

ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు పరిపాలనము నిర్వహించుచున్న వర్తమవారి అధికారత అంతమొంద వలయుననియు దక్షిణ ఇండియా బ్రాహ్మణేతరుల అభిప్రాయములు కాంగ్రెసునందు ప్రకటించబడవలయుననియు దేశీయుల అభిప్రాయము యున్నది. ప్రస్తుతము అధికారమునందున్న వారిని అధికారమునుండి తొలగించుటకై తీవ్రము ప్రచారము పలుపవలసి యున్నది.

మంత్రి పదవులు

జస్తిసుపక్షమువారు అనుసంధేయరము, అధికారము నందుండిరి. ప్రజాతంత్ర్యాల పరిపాలన మనకు ప్రభుత్వయంత్రాఖ్యల పరిపాలనమునకు సంబంధము అధిక మునున్నదనియు ఇక ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము ననుసరించి పరిచేయుట అసాధ్యమగుననియు మడిమెరు కమివారికి జస్తిసుపక్షపు మంత్రులు స్పష్టముగ తెలిసిరి. మద్రాసునందలి స్వరాజ్య పక్షమువారు ఉద్యోగ కాంక్షపరులై యుండ బ్రాహ్మణేతరులు ఉద్యోగముల నంగీకరింప గూడదని తీర్మానించుకొనుట గమనింపవలసిన విషయము

ఈవిధమున జస్తిసుపక్షపు చరిత్రయందు నూతన యుగము ప్రారంభమైనది. ఇందులకై బ్రాహ్మణేతరులను కాంగ్రెసునకు లాభము కలుగగలదు.

డి. బి. కృష్ణమూర్తిగారు సందర్శింప వారు ఈ విషయమై ఎట్టిఅభిప్రాయము ప్రకటింప జాలనునిరి. కాని యిష్టమున్న వారే కాంగ్రెసునందు చేరవచ్చునని తీర్మానింపబడినందున జస్తిసుపక్షమును బలపరచగ గట్టి ప్రయత్నములు జరుగుననియు తీర్మానింపబడుటచే తీర్మానముపట్ల నష్టము కలుగదని నాయకుగారు చెప్పిరి. (ప్రెజెంట్.)

గొప్ప ఉత్సాహము

కోయంబుత్తూరు జూలై 4:—బ్రాహ్మణేతర మహాసభ నేటిదినము ఉదయము సమావేశమై సాంఘిక విషయములను గురించి చర్చపలిపెను. ప్రతినిధుల సంఖ్య అల్పముగా నుండెను. నిన్నటిరాత్రి టి. కే. దాస్యర నాయకుల త్యాగరాయ జెట్టిగార్లు నాయకులు గొప్ప వైభవంతో ఊరేగింపబడెను. ఊరేగింపులో దాదాపు 10 వేలమంది యుండిరి.

(అ. ప్రె.)

అంతర్జాతీయ సంబంధములు

కర్నూలు అమెరికా

దగ్గి, జూన్ 30:—దొమినియనులకు (బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు ఉత్తరప్రభుత్వములకు సాగుటకు, ఒకరితో ఒకరు ఆలోచించుటకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు ఏర్పడుచున్నవి. దొమినియనులతో అన్ని సంవత్సరాలను పూర్వమునుండి దాదాపు రేకుండ దలుపుచుంటిమనిరి. అంతర్జాతీయ సంబంధములకు తెగకుండ సాగుటకు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులను ప్రతిపక్ష ప్రతినిధులను నియమించుట ననిరి కాని అది దొమినియనులకు ఇష్టములేదు. ఆయా ప్రభుత్వములకు వారివారిపార్లమెంటుతోనే ఆలోచించుటకు యిందుకులేదని అంతర్జాతీయ సంబంధములు వారివారి పార్లమెంటువారే చేయవలయును అంటుచేతను కార్యమును ప్రారంభించిన, భూయపరిచినా వారి పార్లమెంటువారే చేయలేదు. అందరిసంపూర్ణాంగీకారముతో నిందుకాతిప్రతిభ సామ్రాజ్య మందున్న భాగములందరను సమానముగ నుండుట నెమ్మదిగ జరిగినది.

సమానప్రతిపత్తి యనగా, సత్వముల ప్రస్తావన వచ్చినపుడు, సామ్రాజ్యములో యున్న ప్రతిప్రభుత్వమువారును, కొరచూ జాతీయ అంతర్జాతీయ జీవనములో ప్రతిసర్వమును నిర్వహించుటకు అధికారముగలదనుట యధార్థమనిరి.

బ్రిటన్ - పెరిషియా

లండన్, జూన్ 30:—పెరిషియా ఆర్థిక ప్రయత్నాలలో అదానములను బాండ్లను విక్రయించుట నభివృద్ధిగ నున్నదనియు కామన్వెల్త్ లో కార్మిక పక్షము పెరిషియా బ్రిటన్ కియవలసిన ఋణమునుగూర్చి ప్రస్తావించినపుడు బ్రిటన్ కియవలసిన ఋణమును తగ్గించి తుమ్మకొనడమని చెప్పినను పెరిషియా ఇంతవరకు ఆదానముపై ఏమియు చేయబాను కొనలేదని చెప్పిలుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. 1926 లోనే జేసెదమనిరి. 1927 మేనెలలో మరల భాషకము జేసిరి. ఇంతవరకేమియు జేయలేననిరి.

ద్విగుణీకృత ఆదాయపువస్తు

అంగ్లో-అమెరికన్ రాయబారములు

దగ్గి, జూన్ 30:—బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో కొన్ని కారణాలతో ద్వైగుణీకృతముగ ఆదాయపు వస్తును రద్దుజేయుటకు ఒడంబడికను జేసికొనిరాయనియు ఒడంబడిక జేసికొంటిమనియు, అమలులోనున్నదనియు, కాని ద్వైగుణీకృతముగ వస్తును తీసివేపు తీర్మానించుకొనలేదనియు చెప్పిలుగారు కామన్వెల్త్ లో ప్రకటించిరి.

ఇండియా రక్షణము

లండన్ దొకదారి ఇండియా దొకదారి

లండన్, జూన్ 1:—ఇండియా రక్షణను గూర్చి డెయిలీ టెలిగ్రాఫులో సైనిక విశేషి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. కొంతకాలమునుండి ఇండియా రక్షణమును గూర్చి ఇండియా ఒకదారిని లండన్ ఒకదారిని తీయుచున్నది. ప్రస్తుత ప్రతిష్టాపన సాగుచున్నచో ఎన్నియో ముఖ్యముగ రాజ్యాంగ సమస్యలు ఏర్పడును. మార్పులు గలుగవలెను. ఇండియా యధికారాలు కాలముగ గావలెననుచున్నాడు. యంత్రములు, విమానములు అక్కరలేదనుచున్నాడు. సిప్రా యధిపత్యములను ఒప్పుకొనవలెను, లేదా, త్రోసిరాజు చేయవలెను. లేదా కార్తేయు విధానమును రద్దుజేయవలెను. నైన్యములో ఇండియనులను జేర్చుకొనట బడదను భయముతో భారతప్రతికలు ప్రతికూలభావమునే ఆమోదించుచున్నది. నైన్యమునంతయు యంత్రములతోనే బ్రిటిష్ వారిదే అంతయు మహిమ ఏర్పడునుగాన అది కూడదనుచున్నది. అట్లు వైస్రాయెనవగిడి జేసిననే చిక్కు తొలగగలదు.

అమెరికన్ వైమానికుడు బర్గుగారు సముద్రములో బడిన, కాని అందరను కులాసాగా యున్నారని జేయు బ్రతుకారి మరణముచే ఆర్థికవర్తములలో సంపదము బయలుపడెను.

వింటిలను పోటీలు

వింత గెలుపులు

టిల్లెనుగారి యోటము

లండన్, జూన్ 30:—వింటిలనులో వాతావరణము కాలమానము బాగుగ నుండుటచే ప్రేక్షకులు వలకు వింత గుంపులు గూడిరి.

సెమి ఫైనల్స్ లో నేడు కాచెటుగారు టిల్లెనుగారి నోడించెను. 2-6, 4-6, 7-5, 6-4, 6-8.

పురుషుల సింగిల్స్ లో బోలోగ్రాగారు లాకోస్టి నోడించిరి. 6-4, 6-3, 1-6, 1-6, 6-2.

యంత్రుల సింగిల్స్ లో మిన్ హాలెను విల్సన్ గారు మిన్ జాను ఫ్రేగారిని ఓడించిరి. 6-3, 6-1.

సెమి ఫైనల్స్ లో స్త్రీల సింగిల్స్ లో సెనోరిటాడే ఆల్బర్తజాగారు మిన్ రియంగారి నోడించిరి. 2-6, 6-0, 6-4.

సెమి ఫైనల్స్

దగ్గి, జూన్ 30:—నేడు పురుషుల స్త్రీల సింగిల్స్ లో సెమి ఫైనల్స్ ఆడిరి. ఫైనల్స్ కనివారమునా డాడుదురు.

స్త్రీల సింగిల్స్ లో సెనోరిటాడే ఆల్బర్తజా, మిన్ హాలెను విల్సన్ ఆడెదరు. పురుషుల సింగిల్స్ లో బోలోగ్రాగారు కాచెటుతో వాడుదురు.

టిల్లెను అజేయుడు

లండన్, జూన్ 30:—గొప్ప ఆటగాం డ్రందరును టిల్లెనుగా రాడినయటయే గొప్పదనిరి. టిల్లెనుగారు మొదటి రెండు సెట్టులలోను యూరపులో నెన్నడు జాడనియటను ప్రదర్శించిరి. కాచెటుగారు నిస్పృహతో వాడిరి. టిల్లెను అజేయుడు. వాలీలకు డ్రైపులకును ఆతడు పెట్టినదియే పేరు. రెండు సెట్టులు గెలిచి మూడవ సెట్టులో మూడు గేములు వరుసగా గెలిచిన తరువాత దురదృష్టము ప్రారంభమయ్యెను.

కాచెటుగారి జయము

కాచెటుగారు టిల్లెనుగారి బంతులను గులభముగా తీసి రిగాని పట్టుకాత్రము లిగింపవలసినచ్చెను. గాభరా చెందెను. గేము గేమునకును మధ్య కలవై నీటిని జల్లుచుండెను. గెలుపు తెలుపగానే కాచెటు బాటును పై కెగురజె చెను. ప్రేక్షకులు హర్ష ధ్వానముల గావించిరి. కాచెటుగారు యుక్తిమన గెలువగలరైరి. స్వరక్షణకాత్రము చూచుకొని.

స్త్రీల సింగిల్స్

విల్సన్ మారిత్ ఫ్రేకంటే చాల బాగుగ వాడెను. పోటీ యంతా హావంతముగ జేకుండెను. టిల్లెను పోటీతరువాత చాల చల్లబడినట్లు ఈ యట తోచెను.

సెనోరిటా ప్రదర్శనము

మిన్ రియంగారి యట యెందుకును పనికి రాదనునట్లు సెనోరిటాగారు అత్యద్భుతముగ వాడెను.

లాకోస్టి యోటము

లాకోస్టిగారు బోలోగ్రాగారిచే నోడిపోవుట చాల ఆశ్చర్యజనకమనిరి. లాకోస్టిగారు మొదట బాగుగ వాలీలను గప్పించిరిగాని బోలోగ్రా ఓర్పుతో అన్నిటిని తిప్పివేసెను.

టిల్లెను కలగలుపు డబుల్స్ లో గూడ నోడుట

అంగ్లేయుని జయము

లండన్, జూన్ 1:—ఉదయమున కుంభవృష్టిగ వర్షించినను తరువాత మార్పుడు ప్రకాశవంతముగ నుండెను.

స్త్రీల డబుల్స్

మూడవరాండులో మిన్ రియంగారు మిన్ హాలెనుగారు లాండ్రీ మిన్ సోనరకుగారు నోడించిరి. 6-2, 6-1, సెమి ఫైనల్స్ లో మిన్ హాలెను: పీకాకు సతిగారు మిల్సన్ హాలెను, మిన్ హాలెనుగారు నోడించిరి. 5-7, 6-2, 6-1.

పురుషుల డబుల్స్

బ్రాగ్నాను కాచెటుగారు కిల్సెన్ గారిగారు నోడించి సెమి ఫైనల్స్ లో నిలిచిరి. 8-6, 6-3, 6-3, 6-4, 4 వ రాండు లో రేముండు కాండనుగారు హిస్సెల్ టెన్సింగుగారు నోడించిరి. 6-3, 6-4, 6-4, బ్రాగ్నాను కాచెటుగారు సెమి ఫైనల్స్ ఆడెదరు.

కలగలుపు డబుల్స్

మొదటి రాండులో బ్రాగ్నాను మిన్ కాల్యుగారు టిమ్మి థి మిన్ బామగారు నోడించిరి. 6-2, 4-6, 6-4.

రెండవ రాండులో గ్రిగోరియన్ హార్వెగారు లాంస్పేటు న్ కవినుగారు నోడించిరి. 6-4, 8-6, రేముండు మిన్ హినుగారు వామ్పర్సు మిన్ టిల్సెన్ ఫ్లాటగారు నోడించిరి. 6-4, 6-1.

క్లౌడు మిన్ కాల్యుగారు ఫ్లాటగారు మిన్ టా ప్లాటగారు నోడించిరి. 8-6, 6-4, రెండవ రాండులో డెక్లెంగు మిన్ టెన్సెటుగారు టిల్లెను, మాలిసతిగారు నోడించిరి. 8-6, 6-1, 6-4, ఆస్టిను, మిన్ నూథాలుగారు బోలోగ్రా మాడేము బార్డినుగారు నోడించిరి. 6-4, 9-7.

లండన్, జూన్ 1:—మిన్ నూథాలు ఆస్టినుగారు జయించినవెంటనే బోలోగ్రాగారు వలనుమాకి బెట్టి చక్కగ వాడినందుల కామెను అభినందించెను.

బోలోగ్రాగారి వామెచాలంగారు గావించెను. డెక్లెంగు మిన్ టెన్సెటుగారుతో వాడిన టిల్లెనుగారు సరియైన పీకీయం దు లేదు. మాలిసతి ప్రేక్షకుని మాదిరి నిలవబడి చూచుచుండెడిది.

4 వ రాండులో మిన్ రియంగారు మిన్ రియంగారు వాట్సు నుసతి గోల్డు సాకుకన్యను ఓడించిరి. 6-2, 6-2.

మూడవ రాండులో గాల్ఫ్ నంపతులు గ్రిగోరియన్ హార్వెగారు నోడించిరి. 6-4, 6-4.

జే. కెల్లింగు మిన్ టెన్సెటుగారు పీకేయు వాలెంటైను కన్య నోడించిరి 6-3, 6-4.

హంటరు, రియంగారు కన్యగారు డెగ్గరు, లాంబర్డు ఛేంబర్సు సతిగారును ఓడించిరి. 6-1 8-8.

రెండవ రాండులో గ్రేనుబాట్సు సతిగారు జేకబు, మిన్ ఛేంబర్సుగారు రానందున గెలిచినటుల తీర్మానింపబడెను.

బ్రిటిష్ కామన్వెల్త్ - స్త్రీసంఘ సభ

లండన్, జూన్ 1:—బ్రిటిష్ కామన్వెల్త్ స్త్రీ సంఘ వార్షిక సభ ప్రత్యేకముగ సామ్రాజ్యము లో నున్న బ్రిటిష్ కర స్త్రీల సాంఘికపారిశ్రామిక పరిస్థితులనుగూర్చి ఆలోచించుచున్నారు. ఇండియాలో తన యనుభవమునుగూర్చి నెవిల్లకోల్సు అను వామె దలుపుట పాశ్చాత్య సాంఘికకాపనమును ఇండియాకు వర్తించవనియు, ప్రమాద మున్నదనియు నుడిచెను.

పాశ్చాత్య నైతికవిషయములకు ప్రతిపక్ష నైతికవిషయములకు వ్యత్యాస మున్నపుడు పాశ్చాత్యతత్వము నిష్ప్రయోజనమగును. ఆంగ్లేయునకు ప్రాతిపదికమునే ఎటుగకపోవుటచే తనకు ఒడలు కంపించుచున్నదట. ఏతెగతోను బాధ్యతయన్న నేమా ఎటుగనే ఎటుగరట. ఇతర ఆధారతలాలయనులు భూతదయతో గూడుకొని ఇట్లు పాతికస్వ ప్రాతిపదికమునే ఎటుగకుండుట తోచనియమనెను. ఇండియాలోను బర్యాలోను బ్రిటిష్ ఫిల్సులను రాకుండజేయవలెను. పాశ్చాత్య జీవిత ఆదర్శములు భారత యువకులను నీతిబాహ్యముగ జేయుచున్నది. చూస్తే కళ్లుచెడిరిపోయేలాగునపాతకాల ఆవరణలందు నీసీమా ప్రకటనములను లేకుండజేయవలెననెను. ఆప్రకటనలు పెడదారులకు ద్రిప్పనట.

యువరాజు వైటువ్యాలెను బొగ్గుగనిలోదిగి అందరితో బాటు బనిచేసెను. గనుల పనివాండ్రందరను అతనిని సత్కరించిరి.

కార్మిక పనివాండ్రు-పరిహార చట్టము

లండన్, జూన్ 30:—ప్రభువుల సభలో పనివాండ్రు పరిహారచట్టము మూడవ పర్యాయము జూన్ 30 తేదీని ఆమోదించబడెను.

దిగుమతివస్తు-భోగపదార్థములు

మ్యంగుపే, జూన్ 1:—జూన్ 4 నుండి వ్యాంకింగ ప్రభుత్వమువారు దిగుమతియు భోగపదార్థముల మీద ఇపుడున్న అదనపు 25 శాతముకాక ఇంకొక 25 శాతమునకు ఎక్కువగ వసూలు చేయుటకు నిశ్చయించుకొనుటచే బ్రిటిష్ ప్రెంచి జపాను కాన్సులు జనరల్స్ వర్తక సంఘమువారు అందోళనమును సల్పుచున్నారు.

క్రొవ్వోరు ప్రభుత్వ చనిపోయెను.

క్రొవ్వోరు అధికారిలను పనివాండ్రులకు లండన్ మేయరు విందుచేసెను. చిన్న పెద్ద ఉద్యోగిగలు, అను వ్యత్యాసము లేకుండ అందరను సమానముగ నుండిరి.

జర్మను సరిహద్దు దుర్గములను ఒడంబడిక ప్రకారము నిర్మాణించిన సంగతిని స్వయముగ వచ్చిచూడవలె నని జర్మనులు మిత్రమండలి నైతికనిపులను ఆహ్వానించిరినియు దానిని తీర్చిదిద్దినందు ల్యాంపుక్ గారనిరి.